

VALDĪBAS VĒSTNESIS

Maksa par „Valdības Vēstnesi”:

ar piesūtīšanu:	bez piesūtīšanas:
par Ls	(saņemot ekspedīcijā) par Ls
1/2 gadu 22,—	1/2 gadu 18,—
3 mēn. 12,—	3 mēn. 10,—
1 „ 6,—	1 „ 5,—
Piesūtīt pa pastu un pie atkalpārdevējiem 13,—	Par atsevišķu numuru 1,70

Latvijas valdības
Iznāk katru dienu, izņemot

Redakcija:
Rīgā, pili 2. ist. Tālrūnis 20032
Runas stundas no 11—12

oficiāls laikraksts
svētdienas un svētku dienas

Kantoris un ekspedīcija:
Rīgā, pili 1. ist. Tālrūnis 20031
Atvērts no pulksten 9—3

Sludinājumu maksa:

a) tiesu sludinājumi līdz 30 vienslejiņām rindīņām	Ls 4,—
par katru tālāku rindīņu	„—,15
b) citu iestāžu sludinājumi par katru vienslejiņu rindīņu	„—,20
c) no privātiem par katru viensl. rindīņu (par obligāt. sludin.)	„—,25
d) par dokumentu pazaudēšanu no katras personas	„—,80

Soda takse patvaļīgi šautiem vai citādi nometītiem savvaļā dzīvojošiem zvēriem un putniem.

Iekšlietu ministr. lēmums par Jaunjelgavas ēbreju sporta biedrības „Makkabi” likvidēšanu.

Senāta Civīlā kasācijas departamenta 1930. g. spriedumi. (Pielikumā.)

Valdības rīkojumi un pavēles.

Izdota saziņā ar iekšlietu ministru.

Soda takse

patvaļīgi šautiem vai citādi nometītiem savvaļā dzīvojošiem zvēriem un putniem.

Pamatojoties uz Medību likuma 31. pantu, nosaku šādas soda takses par patvaļīgi nošautiem vai citādi nometītiem šķautītiem abeja dzimuma zvēriem un putniem vai viņu mazulītiem:

	Ls
briedi (Cervus alces)	500,—
ziemeļbriedi (Rangifer tarandus)	500,—
īrsi (Cervus elaphus)	300,—
bebri	1000,—
stirni	50,—
meža cūku	30,—
ūdri	150,—
caunu	100,—
ūdeli	50,—
sesku	20,—
lapsu	50,—
vāveri	10,—
āpsi	30,—
zaķi	10,—
medni	50,—
gulbi, zosi vai dzērvi	10,—
pelēko vai balto rubeni	10,—
lauku irbi, meža irbi, sloku vai meža pili	5,—
balodi, paipalu, griezi, knituli (dubultšnepe) un par visiem citiem ūdens un purva putniem	5,—

Ar šo atcelta „Valdības Vēstneša” 1935. g. 27. septembra 220. numurā izsludināta soda takse patvaļīgi šautiem vai citādi nometītiem savvaļā dzīvojošiem zvēriem un putniem.

1936. g. 9. novembrī.

Zemkopības ministrs J. Birznieks.
Mežu depart. direktora v. J. Robežnieks.

1400. lēmums.

1936. g. 6. nov., saskaņā ar likumu par biedrību, savienību un politisku organizāciju slēgšanas, likvidācijas un reģistrēšanas kārtību izņēmuma stāvokļa laikā („Vald. Vēstn.” 1934. g. 130. num.) atzistu par nevēlamu valsts un sabiedriskām interesēm Jaunjelgavas ēbreju sporta biedrību „Makkabi”, kādēļ nolemju minēto biedrību slēgt un iecēlu tai par likvidatoriem Pauli Kūlovu un Pauli Krūzi, ar sēdekli Jaunjelgavā, L. Daugavas ielā 13. Biedrība jālikvidē 3 mēnešu laikā pēc šī lēmuma izsludināšanas „Vald. Vēstn.”.

Iekšlietu ministra b. A. Bērziņš.
Administr. depart. direktors Anšmits.

Iecelšanas un atvaļinājumi.

457. rīkojums.

Sējas savstarpējā ugunsapdrošināšanas biedrībā atceļu Mikeli Višu no valdes priekšsēdētāja amata un Kārlī Perna no valdes locekļa amata; iecēlu par valdes locekļiem Ernestu Zemgali un Jāni Bachmani.

1936. g. 6. novembrī.
Tieslietu ministrs H. Apsīts.

1398. lēmums.

1936. g. 6. novembrī, saskaņā ar papildinājumu likumā par biedrību, savienību un politisku organizāciju slēgšanas, likvidācijas un reģistrēšanas kārtību izņēmuma stāvokļa laikā 14. pantu („Vald. Vēstn.” 1934. g. 163. num.), iecēlu Latvijas bērnu draugu biedrības Jelgavas nodaļai šādu valdi un revīzijas komisiju:

Valdē par priekšsēdētāju Dāvidu Biskapu un par locekļiem Aldonu Pavlovsku, Almu Rogulis, Jāni Likumu, Annu Gregors; revīzijas komisijā par priekšsēdētāju Leontīni Kuļīti un par locekļiem Martu Brāmanis un Liliju Grinbergs.

Iekšlietu ministra b. A. Bērziņš.
Administr. depart. direktors Anšmits.

1399. lēmums.

Pārgrozot savu 1935. g. 15. janvāra 200. lēmumu par Rēzeknes pilsētas un apriņķa skolotāju arodnieciskās biedrības likvidāciju (izslud. „Vald. Vēstn.” 1935. g. 14. num.), atceļu dzīves vietas maiņas dēļ Jāni Siekšu no Rēzeknes pilsētas un apriņķa skolotāju arodnieciskās biedrības likvidācijas komisijas priekšsēdētāja amata un viņa vietā iecēlu Osvaldu Dankeru.

Rīgā, 1936. g. 6. novembrī.
Iekšlietu ministra b. A. Bērziņš.
Administr. depart. direktors Anšmits.

1403. lēmums.

Grozot savu š. g. 21. janvāra 785. lēmumu par valdes iecelšanu Latvijas profesionālo autovadītāju apvienībai (izslud. „Vald. Vēstn.” 1936. g. 18. num.), atceļu Aleksandru Kaļķi un Frici Neimani no Latvijas profesionālo autovadītāju apvienības valdes locekļu amata un viņu vietā iecēlu Jāni Austrīņu un Eduardu Dirīķi.

Rīgā, 1936. g. 7. novembrī.
Iekšlietu ministra b. A. Bērziņš.
Administr. depart. direktors Anšmits.

1404. lēmums.

Grozot savus 1935. g. 737. lēmumu un 1936. g. 790. lēmumu par valdes iecelšanu Elektrotehniskās rūpniecības strādnieku arodbiedrībai (izslud. „Vald. Vēstn.” 1935. g. 292. num. un 1936. g. 23. num.), atceļu Jāni Celmu un Krišu Jansonu no Elektrotehniskās rūpniecības strādnieku arodbiedrības valdes locekļu amata un viņu vietā iecēlu Jūliju Zvaigzni un Juri Liepu.

Rīgā, 1936. g. 7. novembrī.
Iekšlietu ministra b. A. Bērziņš.
Administr. depart. direktors Anšmits.

1409. lēmums.

Grozot savu 1935. g. 8. aprīļa 345. lēmumu par valdes iecelšanu Tabakas rūpniecības strādnieku arodbiedrībai (izslud. „Vald. Vēstn.” 1935. g. 84. num.), atbrīvoju Ādolfu Smitu no Tabakas rūpniecības strādnieku arodbiedrības valdes locekļa amata un viņa vietā iecēlu, Antonu Purvinis-Purveli.

Rīgā, 1936. g. 9. novembrī.
Iekšlietu ministra b. A. Bērziņš.
Administr. depart. direktors Anšmits.

1414. lēmums.

Grozot savu š. g. 5. maija 1084. lēmumu par valdes un revīzijas komisijas iecelšanu Rēzeknes ēbreju apbedīšanas biedrībai „Hevra-Kadišo” (izslud. „Vald. Vēstn.” 1936. g. 102. num.), atceļu Moiseju Manteifeli no Rēzeknes ēbreju apbedīšanas biedrības „Hevra-Kadišo” revīzijas komisijas priekšsēdētāja amata un viņa vietā iecēlu Vulfu Jākobsonu.

Rīgā, 1936. g. 9. novembrī.
Iekšlietu ministra b. A. Bērziņš.
Administr. depart. direktors Anšmits.

Valdības iestāžu paziņojumi.

Ārlietu ministrijas paziņojums.

Latvijas goda konsula Breslavā Louis Segalovitz'a nāves dēļ konsulāta pagaidu vadība no š. g. 28. septembra uzdots sekretāram Arnoldam Strickim. Konsulāta adrese līdz turpmākam paliek līdzšinējā.

Administr. un prot. nod. vadītājs V. Olavs.

Meklētizbeidzamo personu 1919. saraksts.

- 39994. Johansons Elza. 48821/36.
- 39995. Kauliņš Anna. 47403/35.
- 39996. Krīgers Olga-Natalija. 49018/36.
- 39997. Kurpnieks Juljans. 46848/35.
- 39998. Lānis Fricis-Nikolajs-Arvids. 48875/36.
- 39999. Mazulis Kārlis. 33592/30.
- 40000. Markevičs Pēteris. 46711/35.
- 40001. Miķeļs Augusts. 23440/27.
- 40002. Muraško Teofilija. 47749/36.
- 40003. Pastors Alfrēds-Pēteris. 48628/36.
- 40004. Pumpiņš Staņislavs. 46859/35.
- 40005. Pūtans Anastasija. 46802/35.
- 40006. Rozentāls Lina. 49246/36.
- 40007. Vectirans Jūle. 45598/35.

Rīgā, 1936. g. 7. novembrī.
Kriminālās polic. pārv. priekšn. J. Silarājs.
Darbvedis Hūns.

Meklējamo personu 801. saraksts.

- 49450. Aleksandrovičs, Jānis Miķeļa d., dzim. 1912. g. 11. III. Paziņot dzīv. vietu Jelgavas apr. miert. uz 1936. g. 29. X 951. r., apv. pēc Sodulik. 49. p., 579. p.
- 49451. Baraduljins, Vareonijs Artemija d., dzim. 1916. g. 30. VI. Paz. dzīv. vietu Rīgas apr. 3. iec. miert. uz 1936. g. 29. X 1221. r., apv. pēc Sodulik. 546. p. 1. d.
- 49452. Baraduljins, Vareonijs Artemija d., dzim. 1916. g. 30. VI. Paz. dzīv. vietu Rīgas apr. 3. iec. miert. uz 1936. g. 29. X 1238. r., apv. pēc Sodulik. 546. p. 1. d.
- 49453. Brokons, Staņislavs Ignata d., dzim. 1916. g. 14. VII. Meklē Madonas apr. 1. iec. miert. ar 1936. g. 28. X 1028. r., apv. pēc Sodulik. 49., 546. p. 1. d. Nēmt parakstu par dzīves vietas nemainīšanu, par ko paz. mekl.
- 49454. Bērziņš, Zelma, dzim. 1901. g. 13. III Latvijas pav. Paz. dzīv. vietu Rīgas 8. iec. miert. uz 1936. g. 26. X 1156. r., apv. pēc Sodulik. 232. p.
- 49455. Baltačs, Marjana Pētera m., dzim. 1897. g. 6. X Preiļu pag. Meklē Rīgas 8. iec. miert. ar 1936. g. 26. X 1077. r., apv. pēc Sodulik. 232. p. Atrašanās gad. Rīgas robežās novest uz nopratināšanu, pretējā gadījumā paz. dzīv. vietu.
- 49456. Baltačs, Marjana Pētera m., dzim. 1897. g. 6. X Preiļu pag. Meklē Rīgas 8. iec. miert. ar 1936. g. 26. X 1082. r., apv. pēc Sodulik. 232. p. Atraš. gad. Rīgas robežās novest uz nopratināšanu, pretējā gad. paz. dzīv. vietu.
- 49457. Beks, Valentine-Ēleonora Feliksa m., dzim. 1911. g. 28. I. Meklē Rīgas 8. iec. miert. ar 1936. g. 22. X 961. r., sod. ar 2 ned. ciet. (Izpildr. izpras. no Krim. pol. pārv.).
- 49458. Bārtulis, Vladimirs Jāņa d., 21 gad. vecs 1936. gadā. Paz. dzīv. vietu Krim. pol. pārv. uz 1936. g. 24. X r. Apvain. zādzībā.
- 49459. Birkavs, Augusts-Voldemārs, dzim. 1916. g. I. XII. Paz. dzīv. vietu Krim. polic. pārv. uz 1936. g. 28. X r. Apvain. krāpšanā.
- 49460. Berčijs, Guido Guido d., dzim. 1912. g. 19. V Rīgā. Meklē Rīgas 8. iec. miert. ar 1936. g. 23. X 1231. r., apv. pēc Sodulik. 546. p. 1. d. Novest uz nopratināšanu.
- 49461. Belakovs, Ivans, dzim. 1874. g. 9. februārī. Meklē Rīgas 8. iec. miert. ar 1936. g. 23. X 1211. r., apv. pēc Sodulik. 298. p. Atraš. gad. Rīgas robežās novest nopratināšanai, pretējā gad. paziņot dzīv. vietu.
- 49462. Beitans, Teofilis Sigismunda m., dzim. 1907. g. 7. febr. Andrupenes pag. Paz. dzīv. vietu Rīgas 8. iec. miert. uz 1936. g. 22. X 1107. r., apv. pēc Sodulik. 232. p.
- 49463. Beitans, Marija-Teofilija, dzim. 1907. g. 7. febr. Paz. dzīv. vietu Rīgas 8. iec. miert. uz 1936. g. 22. X 913. r., apv. pēc Sodulik. 541. p. 1. d.
- 49464. Beitans, Teofilis, dzim. 1907. g. 7. febr. Meklē Rīgas 8. iec. miert. ar 1936. g. 23. X 1007. r., apv. pēc Sodulik. 232. p. un 156. p. 1. d. (Aizm. spried. nor. izpras. no Krim. pol. pārv.).
- 49465. Bērziņš, Marija Annas m., dzim. 1898. g. 7. X Ādažu pag. Meklē Rīgas 8. iec. miert. ar 1936. g. 22. X 1023. r., apv. pēc Sodulik. 232. p. (Aizm. spried. nor. izpras. no Krim. pol. pārv.).
- 49466. Beks, Valentine Feliksa m., dzim. 1911. g. 28. I Rīgā. Meklē Rīgas 8. iec. miert. ar 1936. g. 23. X 241. r., sod. ar 2 ned. cietuma. (Izpildr. izpras. no Krim. pol. pārv.).
- 49467. Cirponis, Jānis Viktora d., dzim. 1907. g. 27. XII Latv. pav. Paz. dzīv. vietu Jelgavas apr. miert. uz 1936. g. 29. X K 130. r., apv. pēc Sodulik. 579. p.
- 49468. Čubrevičs, Konstantīns Antona d., dzim. 1912. g. 11. XII. Meklē Maltas iec. miert.

- ar 1936. g. 24. X 1290. k. r., apv. pēc Sodulik. 553. p. Apriet. ievietot Rēzeknes cietumā un ieskait. mekl. rīcībā. (Protokola izraksts izpras. no Krim. pol. pārv.).
- 49469. Dukulis, Vladimirs, dzim. 1911. g. 22. VII Rundenu pag. Paz. dzīv. vietu Rīgas 13. iec. miert. uz 1936. g. 28. X 1143. r., apv. pēc Sodulik. 570. p.
- 49470. Dzeguze, Fricis Jāņa d., dzim. 1910. g. 5. IV Rīgā. Meklē Rīgas apgabalt. 2. krim. nod. ar 1936. g. 28. X 22182. r., sod. ar 1 mēn. ciet. (Izpildr. izpr. no Krim. pol. pārv.).
- 49471. Dumbrovskis, Ernests, dzim. 1891. g. 28. VI Jelgavā. Meklē Rēzeknes 3. iec. miert. ar 1936. g. 14. X 806. r., apv. pēc Sodulik. 579. p. Nēmt parakstu par dzīv. vietas neatstāšanu.
- 49472. Daņķens, Jānis - Voldemārs, dzim. 1916. g. 6. III Smārdes pag. Paz. dzīv. vietu Krim. polic. pārv. ar 1936. g. 29. X r. Apv. pēc Sodulik. 541. p.
- 49473. Davidovs, Nikolajs Michaila d., dzim. 1912. g. Paz. dzīv. vietu Daugavpils 2. iec. miert. uz 1936. g. 23. X 675/kr. r. Apv. pēc Sodulik. 443. p. 1. d., 476. p. 1. d. un 521. p. 1. d.
- 49474. Elmanis, Roberts Anša d., dzim. 1897. g. 15. XII Latvijas pav. Meklē Jelgavas pils. iec. miert. ar 1936. g. 29. X 1870. r., apv. pēc Sodulik. 541. p. 1. d. Pievest tiesai.
- 49475. Grinbergs, Eduards, dzim. 1912. g. 31. X Rīgā. Paz. dzīv. vietu Krim. polic. pārv. uz 1936. g. 30. X r. Apv. pēc Sodulik. 546. p.
- 49476. Grundmanis, Jānis-Ansis Edes d., dzim. 1908. g. 21. I Engures pagastā. Paz. dzīv. vietu Liepājas 3. iec. miert. uz 1936. g. 23. X 306/36. r., apv. pēc Sodulik. 546. p. 2. d.
- 49477. Grinbergs, Jānis Oto d., dzim. 1902. g. 9. febr. Blomes pag. Paz. dzīv. vietu Rīgas 1. iec. miert. uz 1936. g. 27. X 1233/36. r., apv. pēc Sodulik. 553. p.
- 49478. Grasis, Alberts, dzim. 1912. g. 10. IV Skaistkalnē. Paz. dzīv. vietu Rīgas 1. iec. miert. uz 1936. g. 27. X 1234/36. r., apv. pēc Sodulik. 541. p. 1. d.
- 49479. Gudrenieks, Juris Marijas d., dzim. 1915. g. 5. V. Meklē Madonas apr. 1. iec. miert. ar 1936. g. 28. X 1028. r., apv. pēc Sodulik. 49., 546. p. 1. d. Likst parakstīties par dzīv. vietas nemainīšanu, par ko paz. mekl.
- 49480. Geranijs, Tekla-Paulīne Jāņa m., dzim. 1908. g. 23. IX Rīgā. Paz. dzīv. vietu Rīgas 15. iec. miert. uz 1936. g. 21. X 605. r., apv. pēc Sodulik. 546. p. 2. d., 47. p.
- 49481. Geranijs, Tekla-Paulīne, dzim. 1908. g. 23. IX. Paz. dzīv. vietu Rīgas 1. iec. miert. uz 1936. g. 22. X 1007. r., apv. pēc Sodulik. 232. p.
- 49482. Hess, Richards Frīdriha d., dzim. 1905. g. 19. IV Rīgā. Paz. dzīv. vietu Rīgas 9. iec. miert. uz 1936. g. 29. X 1265. r., apv. pēc Sodulik. 553. p. 1. d.
- 49483. Ivansons, Oto, dzim. 1904. g. 17. VI. Paz. dzīv. vietu Rīgas apr. 4. iec. miert. uz 1936. g. 14. X 1364. r., apv. pēc Sodulik. 443. p., 280. p.
- 49484. Jefimovs, Feodors, dzim. 1916. g. Daugavpilī. Paz. dzīv. vietu Daugavpils 3. iec. miert. uz 1936. g. 29. X 672. r., apv. pēc Sodulik. 579. p.
- 49485. Jēkabsons, Anna Jāņa m., dzim. 1903. g. 2. XII Neretas pag. Paz. dzīv. vietu Rīgas 3. iec. miert. uz 1936. g. 23. X 1523. r., apv. pēc Sodulik. 542. p. 1. d.
- 49486. Kostrovs, Aleksējs Miķeļa d. dzim. 1916. g. 7. VII. Paz. dzīv. vietu Krim. pol. pārv. uz 1936. g. 30. X r. Apv. pēc Sodulik. 546. p.
- 49487. Kīrkelis, Emīlija, dzim. 1884. g. 7. VIII Lietuvā. Paz. dzīv. vietu Bauskas apr. 2. iec. miert. uz 1936. g. 23. X 363/36. r. Apv. pēc Sodulik. 546. p. 1. d.
- 49488. Kurmis, Adolfs-Voldemārs Jura d., dzim. 1918. g. 6. XI. Meklē Valmieras apr. 3. iec. miert. ar 1936. g. 28. X 2176. r., apv. pēc Sodulik. 546. p. 1. d. Apriet. un nogād. mekl. rīcībā, Limbazos.
- 49489. Krafts, Arturs-Zanis, dzim. 1914. g. 14. III. Paz. dzīv. vietu Krim. polic. pārv. uz 1936. g. 30. X r. Apv. pēc Sodulik. 546. p.
- 49490. Kātiņš, Emīls-Krišs-Herberts Frmaņa dēls, dzim. 1919. g. 3. V. Paz. dzīv. vietu Krim. polic. pārv. uz 1936. g. 30. X r. Apv. pēc Sodulik. 546. p.
- 49491. Kozlovskis, Olga Kārļa m., dzim. 1913. g. 30. IX Rīgā. Meklē Rīgas 15. iec. miert. ar 1936. g. 27. X 748. r., sod. ar ieslodz. cietumā uz 2 ned. (Izpildr. izpras. no Krim. pol. pārv.).
- 49492. Kalniņš, Milija, dzim. 1909. g. 4. I Rīgā. Meklē Rīgas 6. iec. miert. ar 1936. g. 26. X 1216. r. Apv. pēc Sodulik. 232. p. Apriet. un nosūtīt mekl. rīcībā.
- 49493. Kremers - Abramovičs, Jankels No-chuma d., dzim. 1910. g. 23. XI. Meklē Krim. pol. pārv. ar 1936. g. 28. X r. Apv. pēc Sodulik. 549. p. Aprietināt.
- 49494. Kovalkovs, Vasilisa, dzim. 1912. g. 21. I Maltas pag. Meklē Rīgas apgabaltiesas Madonas apr. izmeklēš. tiesn. ar 1936. g. 26. X 1274. r., apv. pēc Sodulik. 438. p. Nēmt sevišķā policijas uzraudzībā.
- 49495. Kapujskis, Akivs Danieļa d., dzim. 1899. g. 17. XII Kauņā. Meklē Kauņas Krim. pol. priekšn. ar 1936. g. 30. X 32111. r. Apvainots apavu fabr. „Era” dedzināšanā. Atraš. gad. aizturēt un nosūtīt Krim. pol. pārv. rīcībā.

49496. Kapulskis, Izraels Daniela d., dzim. 1887. g. Kaunā. Meklē Kaunas Krim. pol. priekšn. ar 1936. g. 30. X 32111. r. Apvainots apavu fabr. „Era“ dedzināšanā. Atrās gad. aizturēt un nosūtīt Krim. polic. pārv. rīcībā.

49497. Lūsis, Augusts, dzim. 1907. g. 16. V. Paz. dzīv. vietu Krim. pol. pārv. uz 1936. g. 26. X r. Apv. piesavināšanā.

49498. Leja, Ansis, dzim. 1905. g. 26. febr. Paz. dzīv. vietu Rīgas 3. iec. miert. uz 1936. g. 29. X 951. r., apv. pēc Sodu lik. 566. p. 1. pkt.

49499. Lerchs-Cīrulis, Vera-Elza-Luciņa, dzim. 1917. g. 25. IV. Paz. dzīv. vietu Rīgas 5. iec. miert. uz 1936. g. 29. X 925. r. Apv. pēc Sodu lik. 232. p.

49500. Lisijs, Jāzeps, dzim. 1913. g. 17. III Skaunes pag. Meklē I. iec. pulka tiesu priekšsēd. ar 1936. g. 29. X 780. r., apv. pēc Sodu lik. 443. p. 1. d. un K. s. l. 113. p. Apriet., ievietot Rīgas Centrālcietumā un iesk. mekl. rīcībā. (Protokola izraksts izpras. no Krim. pol. pārv.).

49501. Lerdmanis, Marija-Alvīne, dzim. 1899. g. 16. VII. Paz. dzīv. vietu Rīgas 5. iec. miert. uz 1936. g. 22. X 819. r. Apv. pēc Sodu lik. 232. p.

49502. Lerchs-Cīrulis, Vera-Elza-Luciņa, dzim. 1917. g. 25. IX. Paz. dzīv. vietu Rīgas 5. iec. miert. uz 1936. g. 22. X 787. r. Apv. pēc Sodu lik. 232. p.

49503. Leibo, Izraels Elija d., dzim. 1912. g. 22. febr. Igaunijas pavalstn. Paz. dzīv. vietu Rīgas pref. pasu nod. uz 1936. g. 23. X 0352. r., izraidāms.

49504. Morozovs, Bronislava, dzim. 1911. g. 14. VI. Meklē Rīgas 7. iec. miert. ar 1936. g. 28. X 1165. r., apv. pēc Sodu lik. 232. p. (Aizm. spried. nor. uz nopratin. protokola blanka izpras. no Krim. pol. pārv.).

49505. Melvers, Voldemārs, dzim. 1910. g. 25. IV (arī 5. IV). Paz. dzīv. vietu Rīgas 7. iec. miert. uz 1936. g. 23. X 1108. r., apv. pēc Sodu lik. 546. p. 1. d.

49506. Marcinkevičs, Nikolajs, dzim. 1919. g. 13. VIII. Paz. dzīv. vietu Krim. pol. pārv. uz 1936. g. 28. X r. Apv. pēc Sodu lik. 294. p.

49507. Papkovs, Zalmanis, dzim. 1902. g. 4. VIII. Paz. dzīv. vietu Rīgas 12. iec. miert. uz 1936. g. 26. X 1310. r. Apv. pēc Sodu lik. 541. p.

49508. Prokofjevs, Jānis Jēkaba d., dzim. 1890. g. Izvaltas pag. Meklē Krāslavas 2. iec. miert. ar 1936. g. 24. X 709/34. r., sod. ar 2 mēn. cietuma. (Izpildr. izpras. no Krim. pol. pārv.).

49509. Rieksts, Žanis Andreja d., dzim. 1915. g. febr. Rīgā. Meklē Jelgavas apr. miert. ar 1936. g. 29. X 945. r., apv. pēc Sodu lik. 49. p. un 546. p. 1. d. Aizturēt un nodot mekl. rīcībā.

49510. Reinholds, Aleksandrs-Andrejs, dzim. 1900. g. 24. VII. Paz. dzīv. vietu Rīgas apgablt. 1. krim. nod. uz 1936. g. 19. X 113373. r. Apv. pēc Sodu lik. 415. p. 1. d. un 424. p. un 415. p. 1. d.

49511. Rudevičs-Rudevičs, Mārtiņš - Stepiņš Juca d., dzim. 1884. g. 10. VI Saldus pag. Meklē Rīgas apr. 2. iec. miert. ar 1936. g. 26. X 152/36. r. Sod. ar ieslodz. cietumā uz 1 mēn. (Izpildr. izpr. no Krim. pol. pārv.).

49512. Skrubis, Žanis Kārļa d., dzim. 1920. g. 3. I. Paz. dzīv. vietu Krim. pol. pārv. uz 1936. g. 30. X r. Apv. pēc Sodu lik. 546. p.

49513. Savickis, Jānis, dzim. 1909. g. 13. febr. Pildas pag. Paz. dzīv. vietu Rīgas 13. iec. miert. uz 1936. g. 28. X 1143. r. Apv. pēc Sodu lik. 570. p.

49514. Šhiedze, Elza Lībes m., dzim. 1910. g. 19. I. Paz. dzīv. vietu Rīgas 10. iec. miert. uz 1936. g. 27. X 1225. r. Apv. pēc Sodu lik. 306. p. 2. d.

49515. Savinskis, Nikolajs, dzim. 1916. g. Pustinas pag. Meklē Cēsu apr. 3. iec. miert. ar 1936. g. 29. X 676/K. r. Apv. pēc Sodu lik. 541. p. 1. d. Apriet. un nogād. mekl. rīcībā.

49516. Šmanis, Vilhelms-Roberts Jūlija d., dzim. 1895. g. 21. IV. Meklē Valkas apr. 3. iec. miert. ar 1936. g. 28. X 185. r. Sod. ar 1 mēn. ciet. (Izpildr. izpras. no Krim. pol. pārv.).

49517. Tams, Arvīds Kārļa d., dzim. 1912. g. 14. X Ārensburgā. Paz. dzīv. vietu Krim. pol. pārv. uz 1936. g. 27. X r. Apvain. piesavin.

49518. Trokša, Antons, dzim. 1910. g. 10. IX Latvijas pils. Paz. dzīv. vietu Jelgavas pils. iec. miert. uz 1936. g. 26. X 1103. r., apv. pēc Sodu lik. 546. p. 1. d.

49519. Vagoņš-Vagulis, Jānis Indriķa d., dzim. 1906. g. 22. I Pļaviņās. Meklē Rīgas XI iec. miert. ar 1936. g. 26. X 1212. r. Apv. pēc Sodu lik. 553. p. 1. d. Nogādāt mekl. rīcībā.

49520. Vagoņš-Vagulis, Jānis Indriķa d., dzim. 1906. g. 22. I. Meklē Rīgas XI iec. miert. ar 1936. g. 26. X 402. r. Apv. pēc Sodu lik. 546. p. 1. d. Nogādāt mekl. rīcībā.

49521. Vagoņš-Vagulis, Jānis Indriķa d., dzim. 1906. g. 22. I. Meklē Rīgas XI iec. miert. ar 1936. g. 26. X 687. r., apv. pēc Sodu lik. 546. p. 1. d. Nogādāt mekl. rīcībā.

49522. Vasiļāns, dzim. Tumanovs, Dorota (Doroteja), dzim. 1898. g. Mērdzenes pagastā. Meklē Madonas apr. 3. iec. miert. ar 1936. g. 2. XI 128/kr. r., sodīta ar 1 mēn. cietuma. (Izpildr. izpras. no Krim. pol. pārv.).

49523. Videss, Ābrāms, Leizera d., dzim. 1899. g. 30. III Kaunā. Meklē Kaunas Krim. pol. priekšn. ar 1936. g. 30. X 32111. r. Apv. apavu fabr. „Era“ dedzināšanā. Atrās gad. aizturēt un nosūtīt Kriminālās policijas pārvaldes rīcībā.

Papildinājums: „Vald. Vēstn.“ 1936. g. 239. num. izslud. 789. sar. — 49315 tiek meklēts Voitušs, Bernhards-Genrichs.

Izlabojumi: „Vald. Vēstn.“ 1936. g. 233. num. izslud. 797. sarakstā. — 49238. Gita Locovs dzimusi 1897. g. 27. XII un nevis 2. XII.

„Vald. Vēstn.“ 1936. g. 239. num. izslud. 789. sar. — 49324. tiek meklēts Drobis, Leizers un nevis Drobis Laizers.

Rīgā, 1936. g. 7. novembrī.

Kodiifikācijas nodaļa ir izlaidusi jaunu oficiālu likumgrāmatu

TIESU IEKĀRTA

(1936. g. izd.)

Izdevumā uzņemti visi attiecīgie pārgrozījumi un papildinājumi, kas izsludināti līdz 1936. g. 31. oktobrim.

Eksemplārs maksā:

- Brošēts bez piesūtīšanas Ls 1,40
- „ ar piesūtīšanu „ 1,75
- Iesiets kalifona vākos bez piesūtīšanas „ 2,—
- „ „ „ ar piesūtīšanu „ 2,40

Grāmata pieprasāma un dabūjama

Valsts tipogrāfijā, Rīgā, pili.

Iekšzeme.

Plaša apspriede par lauku labierīcību veicināšanu

sanāca vakardien Zemkopības ministrijā. Apspriedē atklājot, zemkopības ministris J. Birznieks uzsvēra, ka jārūpējas par dzīvojamu un saimniecības telpu uzlabošanu, ūdens piegādi pirtīm un citām labierīcībām laukos. Šim vajadzībām būtu jāparedz sevišķi līdzekļi. Pārrunās noskaidrojās, ka vēja motoru ierīkošanai saimniecībās priekšdarbus uzsākusies Liepājas kara ostas darbnīcās. Jaunie vēja motori ūdens piegādei spēj kā dzinēj spēku izmantot līdz 4,3% vēja. Apspriedē atzina, ka saimniecībās ierīkojamais arī ūdens izlietnes. Pie Lauksaimniecības kameras novadu agronomiem būtu novietojami lietpratēji, kas uz lauksaimnieku pieprasījumiem varētu palīdzēt pie labierīcību ierīkošanas. Novērots, ka pēdējā laikā daudzās saimniecībās lauksaimnieki ierīko vannas. Vispār lauksaimnieki sāk piegriezt lielāku vērību tīrbai un labierīcībām.

Apspriedē atzina, ka nepieciešams savest kārtībā arī māju ceļus, kas daudzās vietās ir slikti. Ievēlēja sevišķu komisiju, kurai līdz 15. decembrim jāizstrādā noteikti priekšlikumi par labierīcību veicināšanu lauksaimniecībās. LTA.

RĪGA.

Dailes teātra vadības maiņa.

Dailes teātra telpās vakar, 9. novembrī, pulcējās teātra personāls, lai būtu klāt pie teātra vadības maiņas. Līdz šim Dailes teātri vadīja Raiņa kluba likvidācijas komisija, bet ar ministra A. Bērziņa šīs dienas rīkojumu teātra vadība uzticēta jaundibinātai Dailes teātra biedrībai. Raiņa kluba likvidācijas komisijas priekšsēdētājs plkv.-ltn. A. Plensners uzrunāja klātesošos un nodeva teātra vadību jaundibinātai teātra biedrībai.

Ministris A. Bērziņš norādīja uz līdzšinējo valdības sadarbību ar teātra vadību. „Šogad atklājot teātra sezonu,“ teica ministrs, „man bija izdevība būt jūsu vidū un novērot arī pagājušo gadu teātra darbību. Jāsaka, ka darbs teātrim sekmējies, un tas izvērties par ievērojamu mākslas iestādi. Man gribētos griezties pie Raiņa kluba likvidācijas komisijas locekļiem — dzejnieka E. Virzas, plkv.-ltn. A. Plensnera un Dzirkaja ar pateicību par veikto darbu. Dailes teātris tagad atrodas daudz labākā stāvoklī, kā tas bija senāk. Ir nokārtoti visi parādi. Tāpat teātris devis jaunu repertuāru, kas atbilst latviešu tautas idejiskiem centieniem un vienotam garam. Pateicoties Raiņa kluba likvidācijas valdei, Dailes teātris lieliem soļiem gājis uz priekšu gan mākslinieciskā, gan materiālā ziņā. Ar šodienu jūsu teātri pārzinās Dailes teātra biedrība, kurās valdē par priekšsēdētāju iecelts plkv.-ltn. Plensners, par kasieri — Latvijas preses biedrības priekšnieks redaktors J. Druva, bet par sekretāru — finanču ministrijas juriskonsults A. Valdmanis.“

Jaunais Dailes teātra vadītājs plkv.-ltn. Plensners pateicās darbiniekiem par līdz šim veikto darbu un novēlēja sekmes turpmākā darbā. Jaunais Dailes teātra biedrības kasieris J. Druva pateicās ministram A. Bērziņam par novēlējumiem un izteica prieku strādāt jaunajā darbā. Tāpat viņš paziņoja, ka visi līdzšinējie teātra darbi-

nieku līgumi paliek spēkā. Par locekļiem biedrībā uzņemti — ministrs A. Bērziņš, Latvijas tirdzniecības un rūpniecības kameras vicepriekšsēdētājs J. Ērglis, Amatniecības kameras vicepriekšsēdētājs Lazdiņš, aizsargu priekšnieks plkv. Prauls, Darba kameras priekšsēdētājs K. Egle, Izglītības ministrijas vispāriņģa daļas vadītājs V. Viņants un „Jaunāko Ziņu“ redaktors J. Benjamiņš.

Raiņa kluba likvidācijas komisijai, pārņemot teātra vadību, 1934. gadā bijuši Ls 91.928 parādu. No tiem jau nokārtoti Ls 50.198, bet vēl atliek nokārtot Ls 11.674. Ls 40.055 teātra vadība nav atzinusi par saistošiem. LTA.

Māksla.

Nacionālā teātra goda locekļa T. Podnieka 40 gadus ilgā skatuves darba svētki.

Ir tiešam patīkami vērot, ka atjaunotajā Latvijā ir godā celts darbs un ka krietnie darba rūķi, kuŗš agrāk, kuŗš vēlāk, piedzīvo katrs savu darbu atceci vēltītas viņu godināšanas dienas. Tādu prieciņu noskaņu izjuta vakar visi tie teātra draugi, kas, nākdami uz Nac. teātra sarikoto T. Podnieka skatuves 40 gadu darbības jubilejas izrādi, redzēja spoži apgaismoto balto, daiļo teātra namu greznotu valsts karogiem un lauru kokiem. Bet teātri pulcējās kultūras un mākslas draugu kuplā saime, līdz ar kuŗu, godināt savu uzticamo skatuves līdzdarbinieku, bija ieradusās visas trīs viena otrai sekojušās mūsu skatuves mākslinieku paaudzes, sākot ar Otiliju Mucenieci, Jūliju Skaidriti, A. Mierlauku un beidzot ar visjaunākajiem, kas nupat vēl sāk pie skatuves dēļiem pierast. Arī no valdības ložas izrādei ar lielu interesi sekoja Ministru kabineta loceklis tieslietu ministrs H. Apsīts.

Jubilārs šai izrādei, kas bija nevien viņa darba svētki, bet, par nožēlošanu, arī viņa atvaļināšanās izrāde no iemīļotā darba lauka (jo ārsti, nopietnās sirdskaites dēļ, nolēguši Podniekam skatuves darbu), bija izvēlējis Rud. Blaumaņa joku lugu „No saldēšanas pudeles“. Līdz ar jubilaru šai ievērojamā un visādi jauki noskaņotā izrādē piedalījās Nac. teātra labākie spēki, vai pareizāki sakot — vecāki, mūsu teātru publikas iemīļotā skatuves mākslinieku gvardē: Alise Brechmane kā Ezerlauku vecā saimniece, Ella Jēkabsone kā viņas māsa krustmāte Lavize, Liliņa Erika kā Marija — Ezerlauku nākamā saimniece, Jānis Osis, kā puisis Mārtiņš, kas beidzot dabū Mariju par sievu, A. Klinte kā Auce un jubilārs T. Podnieks ar Amtmani-Briedīti kā puīši Tauskiņš un Krīss, kuŗiem ļaunu skatos asistēja teātra darbinieku jaunā paaudze.

Lai gan šo komediju nemēdz pieskaitīt Rud. Blaumaņa vissaturīgākākiem darbiem un lai gan šai spēlei attēloti mazo cilvēku ikdienišķās dzīves prieciņģe un smejami bēdīgie notikumi, tomēr liels prieks bija skatīt šo lugu tik ievērojamu skatuves spēku attēlojumā. Jau viena pati krustmātes Lavizes (E. Jakobsones) uznāksana skatuvē izsauca skajas aplausu šauts, kas arī vēlāk bieži vien pārtrauca izrādi cēlienu vidū, apbalvojot gan Podnieku, gan citus aktierus par viņu jauko spēli. Ja Nacionālais teātris šo lugu atkārtotu turpmākās izrādēs, tad, cerams, ka tai jautro un dzīves prieciņģo skatītāju nekad netrūktu, jo kas gan negribēs pasmieties mūsu lielā un līdz šim līdz arvien nepārspēta skatuves rakstnieka R. Blaumaņa skaidros gaišos smieklos par dažu labu izsmejamu un peļamu parādību, kas vēl arvien novērojamas mūsu dzīvē, lai gan no šīs komedijas uzrakstīšanas pagājuši jau vairāki desmiti gadu.

Jubilārs T. Podnieks ar savu labi un visos sīkumos pārdomāto spēli, masku un kustībām, bez jebkādiem pārspīlējumiem un trikiem lieliski veicināja izrādes izdošanos un pierādīja, cik ievērojams aktieris atvadās no skatuves. Kaut mūsu aktieru jaunā paaudzē, sevišķi tie, kas ar dažādiem lētiem trikiem, nepārdomātu spēli, nevēludami pat masku uzlikt, bet gandrīz visās izrādēs un lomās līdz apņikai rādīdami tikai sevi un savu nevīzību, mēģinos no vecā Podnieka, kas līdz pat vakardienai ir palicis tikpat nodevies savam skatuves darbam un tam visu sevi ziedojoies, kādu viņu pirms gandrīz 30 gadiem iepazīna šo rindīņu autors, piedalīdamies dažās Podnieka vadītās gadījuma

rakstura teātra izrādēs. Katrā ziņā T. Podnieks ir liela personība mūsu aktieru saimē, un viņa tēlotie tīpi vēl ilgi dzīvos skatītāju atmiņā. Tāpat no „Saldēšanas pudeles“ vakarējās izrādes paliek skatītāju atmiņā citu vecās aktieru gvardes ievērojamo personību E. Jakobsones, A. Brechmanes, A. Klintes tēlojumi, un katrs patiess teātra draugs tiešām varēs būt prieciņģs, ja viņam vēl izdosies redzēt šo izrādi (vienīgi J. Lejina tēlotais Pičuks nebija ne Blaumaņa domātais, ne arī mūsu laukos tik bieži sastopamais Pičuku tips).

Pēc izrādes jubilaru skatuvē uzveda J. Skaidrite un A. Mierlauks un godināja ar runām un balvām: Kultūras fonda domes un izglītības ministra uzdevumā J. Celms, Rīgas pilsētas vārdā F. Krusa, Nac. teātra direktors A. Bērziņš, Nac. operas inspektors O. Kroļis, „Zemnieku dramatu“ direktors Ašaks, no Dailes teātra aktieru saimes Smilģis, no darba biedriem Kvēps, vecās paaudzes skatuves darbinieku saimes vārdā sirmā māksliniece Otilija Muceniece, Rīgas mazais teātris, Armijas ekonomiskais veikals kara ministra uzdevumā, Liepājas aktieru saime un daudzi draugi un labvēļi, visi pasmiēdami klusajam darba rūķim arī balvas (to starpā no Nac. teātra un Nac. operas skatuves lauru vainagus). Ar telegramām jubilaru bija sveicinājuši daudzie viņa talanta cienītāji no tuvienu un tālīnes. Šiem apsveikumiem arī „Valdības Vēstnesis“ redakcija šai vietā pievieno savus sveicienus un novēl jubilāram vēl ilgi iepriecināt skatuves mākslas cienītājus ar savu lielisko teātra spēli. O.

Nacionālā opera.

Otrdien, 10. nov., „Kņazs Igors“ prof. M. Šteimana vadībā. Galvenās lomās M. Brechmane - Šteņģele, A. Liberte - Rebane, A. Kaktiņš, J. Niedra, E. Miķelsons, T. Matīss u. c. Parastās poscenas.

Trešdien, 11. nov., pirmo reizi šī sezonā Jāņa Medina balets „Mīlas uzvara“. Piedalās H. Tangijeva-Birziece, H. Plēciņš un viss balets. Diriģents A. Norlītis. Tautas izrādes cenas.

Ceturtdien, 12. novembrī, Jāņa Kalniņa „Hamlets“ autora vadībā. Galvenās lomās A. Liberte-Rebane, E. Kukaine, M. Vētra, A. Kaktiņš, V. Stots, P. Gailis. Apvienots Nacionālās operas un prezidiju konventa jaukts koris. Parastās poscenas.

Piektdien, 13. novembrī, „Tuksneša dziesma“.

Nacionālās operas kultūrfilma. Trešdien, 11. nov., plkst. 17.30 izrādīs: 1) jaunāko Latvijas skatu kroniku, 2) skatu filmu Iglu — Mūzika klusēšana, 3) Skalbes pasaku Karkša dzirnaviņas un 4) komediju. Ieejas maksa 20, 30, 50 sant. un 1 lats. Kases atvērta stundu pirms izrādes sākuma. Bērniem ieeja atjauta. Bērniem līdz 5 gadiem ieeja bez maksas.

Nacionālais teātris.

Otrdien, 10. novembrī, plkst. 19.30 par lētām cenām „Marija Baškircēva“ ar L. Šteņģeli.

Trešdien, 11. nov., pulksten 19.30 lētā izrādē „Valmieras puikas“.

Ceturtdien, 12. nov., plkst. 19.30 „Kristaps Kaugurs“ ar T. Lāci.

Dailes teātris.

Otrdien, 10. nov., plkst. 19.30 „Karoga meklētāji“.

Trešdien, 11. nov., plkst. 9.30 „Karoga meklētāji“.

Ceturtdien, 12. nov., plkst. 19.30 „Karoga meklētāji“.

Piektdien, 13. nov., plkst. 19.30 „Karoga meklētāji“.

Sestdien, 14. nov., plkst. 19.30 pirmo reizi komedija „Svečturis“.

Dailes teātri sāk iestudēt Jara Beneša dziesmu spēli „Zajā pļavā“ Ed. Smilģa inscenējumā.

KURSI.

Rīgas biržā 1936. gada 10. novembrī.

Devīzes:

1 Amerikas dollars	5,07—5,27
1 Anglijas mārciņa	25,16—25,28
100 Francijas franku	23,77—24,23
100 Beļģijas belgu	86,80—88,30
100 Šveices franku	118,20—119,70
100 Itālijas liru	26,95—27,45
100 Zviedrijas kronu	129,05—131,05
100 Norvēģijas kronu	125,75—127,75
100 Dānijas kronu	111,60—113,60
100 Austrijas šitiņu	96,00—98,00
100 Čekoslovākijas kronu	18,05—18,55
100 Holandes guldeņu	276,35—279,35
100 Vācijas marku	206,80—208,80
100 Somijas marku	11,00—11,30
100 Igaunijas kronu	137,95—139,95
100 Polijas zlotu	96,40—98,00
100 Lietavas litu	86,95—88,15
100 Dancigas guldeņu	96,40—98,00

Vērtspapiri:

6% Latv. hip. bankas ķīlu zīmes 95—96

Rīgas biržas kotācijas komisijas priekšsēdētājs P. Role.

Zvērināts biržas mākeris H. Kīršteins.

Redaktors M. Ārons.

Šim numuram 8 lapas puses.

Tiesu sludinājumi.

Liepājas 3. iec. mirtiesnesis ar 1936. g. 31. augusta tiesas pavēli Zamuēlu-Zeliku Pļavotu par viltoņa pilnpiena pārdošanu š. g. 16. jūlijā, savā piena veikalā, Liepājā, Tosmares ielā 10 sodījies pēc Soda lik. 236. p. 1. d. ar Ls 15,— vai 4 dienām aresta.

Liepājā, 1936. g. 6. novembrī. L. 675 23411z Mirtiesnesis J. Gertmanis.

Liepājas 3. iec. mirtiesnesis ar 1936. g. 24. augusta tiesas pavēli Elfrīdu Skribanoviču, pēc Soda lik. 236. p. 1. d. un 26. un 57. p., par bojāta pilnpiena piegādāšanu tirgotājiem š. g. 2. jūlijā sodījies ar Ls 15,— vai 4 dienām aresta.

Liepājā, 1936. g. 6. novembrī. L. 607 23412z Mirtiesnesis J. Gertmanis.

Krāslavas 2. iec. mirtiesnesis, saskaņā ar savu 1936. g. 30. oktobra lēmumu un Civilproc. nolik. 1725., 1727. p. un Latgales Civillik. 1239., 1241. p. paziņo, ka pēc 1932. g. 19. augustā mirušā Jevstafija Kononova, dzim. 1874. g. 26. augustā ir palicis mantojums Kapīņu pagastā Folvarkas sādās 49. viens., un uzaicina visus, kam uz šo mantojumu vai sakarā ar to būtu kādas tiesības, pieteikt tās mirtiesnesī kamerā Krāslavā, 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstnesī“.

Krāslavā, 1936. g. 30. oktobrī. 525. 22947o Mirtiesnesis J. Sūciš.

Krāslavas 2. iec. mirtiesnesis, saskaņā ar savu 1936. g. 30. oktobra lēmumu un Civilproc. nolik. 1725., 1727. p. un Latgales Civillik. 1239., 1241. p. paziņo, ka pēc 1933. g. 30. aprīlī mirušā Geronima Ratņika, dzim. 1866. g. ir palicis mantojums Kapīņu pagastā Ratņieku sādās 11. viens., un uzaicina visus, kam uz šo mantojumu vai sakarā ar to būtu kādas tiesības, pieteikt tās mirtiesnesī kamerā Krāslavā, 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstnesī“.

Krāslavā, 1936. g. 30. oktobrī. 524. 22948o Mirtiesnesis J. Sūciš.

Krāslavas 2. iec. mirtiesnesis, saskaņā ar savu 1936. g. 30. oktobra lēmumu un Civilproc. nolik. 1725., 1727. p. un Latgales Civillik. 1239., 1241. p. paziņo, ka pēc 1936. g. 24. februārī mirušā Vinca (Vincenta) Subotjalo, dzim. 1874. g. 25. janvārī, ir palicis mantojums Krāslavas pagastā Rakuciskās sādās 2. viens., un uzaicina visus, kam uz šo mantojumu vai sakarā ar to būtu kādas tiesības, pieteikt tās mirtiesnesī kamerā Krāslavā, 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstnesī“.

Krāslavā, 1936. g. 30. oktobrī. 555. 23048o Mirtiesnesis J. Sūciš.

Krāslavas 2. iec. mirtiesnesis, saskaņā ar savu 1936. g. 30. oktobra lēmumu un Civilproc. nolik. 1725., 1727. p. un Latgales Civillik. 1239., 1241. p. paziņo, ka pēc 1932. g. 6. augustā mirušā Stanislava Vilčinskā, dzim. 1871. g. 20. augustā, ir palicis mantojums Agļonas pagastā Kamenei muižas 189F m., un uzaicina visus, kam uz šo mantojumu vai sakarā ar to būtu kādas tiesības, pieteikt tās mirtiesnesī kamerā Krāslavā, 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstnesī“.

Krāslavā, 1936. g. 30. oktobrī. 556. 23049o Mirtiesnesis J. Sūciš.

reizi. Pēc minētā termiņa noteicēšanas nekādas iebildumus vairs nepieņems un adopciju pagasttiesa apstiprinās. 23153z Priekšsēdētājs (paraksts). Rakstvedis (paraksts).

Rīgas apgabaltiesas 8. iecirkņa tiesu izpildītājs J. Driba paziņo, ka 1936. g. 17. novembrī, plkst. 11.30, Rīgā, Daugavgrīvē, L. Parādes ielā 10, pārdos Jura Kapkeviča cūku, raspsku u. c., novērtētu par Ls 810,—.

Rīgā, 1936. g. 4. novembrī. Tiesu izpild. J. Driba.

Rīgas apgabaltiesas 8. iec. tiesu izpildītājs J. Driba paziņo, ka 1936. g. 24. novembrī, plkst. 10.30, Rīgā, Marijas ielā 128, pārdos a/s „A. Jansons“ gatavus loģus un negatīvus krēslus, novērtētus par Ls 750,—.

Rīgā, 1936. g. 7. novembrī. Tiesu izpildītājs J. Driba.

Rīgas apgabaltiesas 8. iec. tiesu izpildītājs J. Driba (kanceļa Rīgā, Avotu ielā 9, dz. 8), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280. līdz 1306. p. paziņo, ka:

1) Latvijas hipotēku bankas prasības piedziņai pēc Rīgas apgabaltiesas 3. civilnodalās 1936. g. 2. oktobra pavēles № 339611. 1937. g. 16. janvārī plkst. 10, Rīgas apgabaltiesas civilnodalās sešu zālē pārdos 1. publiskā izsolē Emmas Žagatas nekustamo mantu, pilnā sastāvā, kas atrodas Rīgā, Bolderājā, Kašņu ielā 6, 6. hipot. iec., ierakstīta zemesgrāmatu reģistrā 2098. num. (100. grupā, 5. grūntī), un sastāv no Bolderājas muižas zemes gabala 150 F, atdalīta no Bolderājas muižas ar lauku muižu reģ. № 1, 1058, 3 kv. m kopplatībā, ar zemi un ēkām;

2) nekustamā mantas izsoles vērtība — Ls 200,—;

3) tai ir hipotēku parādi Ls 2200,—;

4) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 20,— un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdodamās nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Rīgas-Valmieras zemes grāmatu nodaļā. Tiesības, kas novērs pārdošanu, jāuzrāda līdz pārdošanas dienai.

Visos pārdodamās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties tiesu izpildītāja kanceļijā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Rīgas apgabaltiesas 3. civilnodalās kanceļijā. 1936. g. 9. novembrī. Rīgā, 1936. g. 9. novembrī. Tiesu izpild. J. Driba.

Rīgas apgabaltiesas 10. iecirkņa tiesu izpildītājs K. Apsītis paziņo, ka 1936. g. 19. novembrī, plkst. 10, Rīgā, Elizabetes ielā 55, pārdos Zalmana Līvīča krocklukturu un 3 dažādas lampas, novērtētas par Ls 350,—.

Izzināt sarakstu, novērtējumu un apskatīt pārdodamo mantu varēs pārdošanas dienā uz vietas. 23608 Rīgā, 1936. g. 4. novembrī. Tiesu izpild. K. Apsītis.

Rīgas apgabaltiesas 10. iecirkņa tiesu izpildītājs K. Apsītis paziņo, ka 1936. g. 19. novembrī, plkst. 10.20, Rīgā, Elizabetes ielā 6, 7. dz., pārdos Nadeždas Rubisovas mēbeles, novērtētas par Ls 1665,—.

Izzināt sarakstu, novērtējumu un apskatīt pārdodamo mantu varēs pārdošanas dienā uz vietas. 23606 Rīgā, 1936. g. 4. novembrī. Tiesu izpild. K. Apsītis.

Rīgas apgabaltiesas 10. iec. tiesu izpildītājs K. Apsītis paziņo, ka 1936. g. 20. novembrī plkst. 10 Rīgā, Kalēju ielā 9/11 „Ekspress“ noliktavā pārdos 2. izsolē Zalmana Līvīča 3 armatūras un 2 griestu lampas, novērtētas par Ls 400,—.

Izzināt sarakstu, novērtējumu un apskatīt pārdodamo mantu varēs pārdošanas dienā uz vietas. 23605 Rīgā, 1936. g. 5. novembrī. Tiesu izpild. K. Apsītis.

Rīgas apgabaltiesas 10. iec. tiesu izpildītājs K. Apsītis paziņo, ka 1936. g. 21. nov., plkst. 11.40, Rīgā, Zolītudes ielā 18, pārdos Damiana Čeručno mēbeles, novērtētas par Ls 220,—.

Izzināt sarakstu, novērtējumu un apskatīt pārdodamo mantu varēs pārdošanas dienā uz vietas. 23607 Rīgā, 1936. g. 5. nov. 23607g Tiesu izpild. K. Apsītis.

Rīgas apgabaltiesas Valmieras apr. 1. iec. tiesu izpildītājs O. Stellmachers (kanceļa Valmierā, Garā ielā 10) paziņo, ka:

1) Valsts zemes bankas un Rūdolfa Bergfeldta prasības piedziņai 1936. gada 19. decembrī plkst. 10, Rīgas apgabaltiesas civilnodalās sešu zālē pārdos 3. publiskā izsolē Kārļa Krišā d. Brieža nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Valmieras apr. Ozolu pag. ar zemes grāmatu reģistrā 17180. num. un sastāv no Ozolu muižas atdalītā zemes gabala „Brieži 77F“;

2) nekustamā manta novērtēta pilnā sastāvā par Ls 1566,—;

3) nekustamā manta apgrūtināta ar hipotēku parādiem par Ls 800,—;

4) solītajiem jāiemaksā desmitā daļa no novērtēšanas summas, t. i. Ls 156,60 un jāiesniedz tieslietu ministra atļauja pārdodamās nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Cēsu-Valmieras zemes grāmatu nodaļā. Tiesības, kas novērs pārdošanu, jāuzrāda līdz pārdošanas dienai.

Visos pārdodamās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties tiesu izpildītāja kanceļijā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Rīgas apgabaltiesas 3. civilnodalās kanceļijā. 1936. g. 5. novembrī. 23414 Tiesu izpild. V. Vilks.

Rīgas apgabaltiesas Valmieras apr. 1. iec. tiesu izpild. V. Vilks (kanceļa Alūksnē), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280.—1306. p. paziņo, ka:

1) Valsts zemes bankas prasībā 1937. g. 29. maijā plkst. 10, Rīgas apgabaltiesas civilnodalās sešu zālē pārdos 1. publiskā izsolē Roberta Bedriša nekustamo mantu, pilnā sastāvā, kas atrodas Valmieras apr. Sinolēs pag. Mālu muižā, ierakstīta zemes grāmatu reģ. 6201. num. un sastāv no zemes gab. „Odensdzirnavas 55 F, Fa“, ar dzirnavu iekārtu, zāģu gateri u. c., 12,72 ha kopplatībā ar ēkām;

2) nekustamās mantas izsoles vērtība — Ls 410,—;

3) tai ir hipotēku parādi Ls 8800,— un ūdens līmeņa aprobežojums;

4) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 410,10 un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdodamās nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Cēsu-Valmieras zemes grāmatu nodaļā. Tiesības, kas novērs pārdošanu, jāuzrāda līdz pārdošanas dienai.

Visos pārdodamās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties tiesu izpildītāja kanceļijā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Rīgas apgabaltiesas 3. civilnodalās kanceļijā. 1936. g. 5. novembrī. 23415 Tiesu izpild. V. Vilks.

Rīgas apgabaltiesas Valmieras apr. 1. iec. tiesu izpild. V. Vilks (kanceļa Alūksnē), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280.—1306. p. paziņo, ka:

1) Alūksnes krājaizdevu sab. prasībā par Ls 230,— ar proc. un izdevumiem un Mārkalnes pag. valdes par Ls 298,07 1937. g. 29. maijā plkst. 10, Rīgas apgabaltiesas civilnodalās sešu zālē pārdos 1. publiskā izsolē Juliņa Markitana nekustamo mantu, pilnā sastāvā, kas atrodas Valmieras apr. Mārkalnes pag. Jaunlāzberģa muižā, ierakstīta zemes grāmatu reģ. 12126. num. un sastāv no zemes gabala „Vārpa“ 49 F, Fa, Fb, 37,56 ha kopplatībā ar ēkām;

2) nekustamās mantas izsoles vērtība — Ls 2607,—;

3) tai ir hipotēku parādi Ls 3100,—;

4) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 260,70 un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdodamās nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Cēsu-Valmieras zemes grāmatu nodaļā. Tiesības, kas novērs pārdošanu, jāuzrāda līdz pārdošanas dienai.

Visos pārdodamās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties tiesu izpildītāja kanceļijā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Rīgas apgabaltiesas 3. civilnodalās kanceļijā. 1936. g. 5. novembrī. 23416 Tiesu izpild. V. Vilks.

Rīgas apgabaltiesas Valmieras apr. 1. iec. tiesu izpild. V. Vilks (kanceļa Alūksnē), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280.—1306. p. paziņo, ka:

1) Valsts zemes bankas prasībā 1937. g. 29. maijā plkst. 10, Rīgas apgabaltiesas civilnodalās sešu zālē pārdos 1. publiskā izsolē Leo Ikķera nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Valmieras apr. Mārkalnes pag. Jaunlāzberģa muižā, ierakstīta zemes grāmatu reģ. 17753. num. un sastāv no zemes gabala „Viesturi № 47 F, Fa“, 21,05 ha kopplatībā, ar ēkām;

2) nekustamās mantas izsoles vērtība — Ls 1720,—;

3) tai ir hipotēku parādi Ls 2600,—;

4) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 172,— un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdodamās nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Cēsu-Valmieras zemes grāmatu nodaļā. Tiesības, kas novērs pārdošanu, jāuzrāda līdz pārdošanas dienai.

Visos pārdodamās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties tiesu izpildītāja kanceļijā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Rīgas apgabaltiesas 3. civilnodalās kanceļijā. 1936. g. 5. novembrī. 23417 Tiesu izpild. V. Vilks.

Jelgavas apgabaltiesas Tukuma apr. tiesu izpildītājs A. Blauberģs (kanceļ. Tukumā, Zīgr. Meierovica ielā 30) paziņo, ka:

1) Valsts zemes bankas Jelgavas nodaļas prasības apmierināšanai 1937. g. 18. augustā plkst. 10, Jelgavas apgabaltiesas sešu zālē pārdos 1. publiskā izsolē pilnā sastāvā Kārļa Juŗa d. Rumbas nekustamo mantu Tukuma apr. Jaunpils pag. Jaunpils muižas „Keppur-Rumbe“ mājas, ar zemes grāmatu reģ. 939. num., 197,30 pūrv. platībā;

2) nekustamā manta publiskai izsolei novērtēta par Ls 19.850,—;

3) nekustamā manta apgrūtināta ar hipotēku parādiem par Ls 18945,— ar %;

4) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdodamās nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Tukuma apr. Jaunpils pag. Jaunpils muižas „Keppur-Rumbe“ mājas, ar zemes grāmatu reģ. 939. num., 197,30 pūrv. platībā;

6) nekustamā manta publiskai izsolei novērtēta par Ls 19.850,—;

7) nekustamā manta apgrūtināta ar hipotēku parādiem par Ls 18945,— ar %;

8) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdodamās nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;

9) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Tukuma apr. Jaunpils pag. Jaunpils muižas „Keppur-Rumbe“ mājas, ar zemes grāmatu reģ. 939. num., 197,30 pūrv. platībā;

10) nekustamā manta publiskai izsolei novērtēta par Ls 19.850,—;

11) nekustamā manta apgrūtināta ar hipotēku parādiem par Ls 18945,— ar %;

12) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdodamās nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;

**Senāta
Civīlā kasācijas departamenta
1930. g. spriedumi.**

Valsts tipogrāfija Rīgā, 961

1930.

1. 1930. g. 29. oktobrī. Finanču ministrijas Nodokļu departamenta lūgums atcelt Tiesu palātas lēmumu mir. Helēnes Beļajevs mantošanas lietā. (L. № 11.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors A. Lēbers.

Senāts atrod: Liepājas apgabaltiesa ar savu 1927. g. 10. februāra lēmumu apstiprinājusi 1917. g. 14. septembrī Liepājā mirušās Helēnes Beļajevs mantojumā viņas meitu, Natāliju Klok, kuŗa ar savu 1924. g. 26. aprīļa Liepājas apgabaltiesai iesniegto lūgumu lūgusi izdarīt proklamā un pēc proklamācijas termiņa notecēšanas apstiprināt viņu par mantu devējas vienīgo mantinieci, pie kam aizrādījusi, ka mantojums pastāvot daļā immobilā Liepājā; šo lūgumu apgabaltiesa apmierinājusi, aprēķinot mantojuma nodokli par Ls 349,19. Liepājas apgabaltiesas lēmumu pārsūdzējis Nodokļu departaments uz tā pamata, ka apgabaltiesa esot uzlikusi mantinieci soda naudu tikai par 63 mēnešu, bet ne par 77 mēnešu nokavējumu, kuŗu mantiniece pielaidusi, par savām mantošanas tiesībām pieteicot tikai 77 mēnešus pēc mantu devējas nāves dienas, un ka apgabaltiesa nepareizi esot no mantojuma atvelkamo vērtības summu rbl. 1279,77 aprēķinājusi nevis par Ls 17,06, bet gan par Ls 1228,58. Tiesu palāta atstājusi sūdzību bez ievēribas uz tā pamata, ka par 1917. g. Liepājas apgabālā bijis justitium līdz Latvijas tiesu nodibināšanai, t. i. līdz 1919. g. 18. februārim. Nodokļu departamenta kašācijas sūdzība pelna ievēribu. Pretēji Tiesu palātas domām, nekrit svarā, kad tikušas nodibinātas un no kāda laika darbojušās taisni Latvijas tiesas, bet gan tas, vai un par kādu laiku vispār konkrētā teritorijā darbojušās Latvijas valsts atzītas

tiesas, kaut arī tādas nebūtu bijušas Latvijas tiesas. Istenībā, Liepājas teritorijā jau sākot no 1915. g. bija darbojušās vācu okupācijas varas nodibinātās tiesas, kuŗu darbību atzinusi arī Latvijas valdība ar 1918. g. 6. decembra pag. noteik. (Lkr. 10). Tā tad runā esošā gadījumā mantinieci bija pilnīgi iespējams laikā pieteikt tiesai par savām mantošanas tiesībām. Tiesu palāta nav konstatējusi, ka 1917. g. vai 1918. g. līdz pat 1919. g. sākumam Liepājas apgabālā nebūtu darbojušās vismaz vācu okupācijas nodibinātās tiesas (sk. Sen. CKD 24./14.). Ar to izrādās par nepareizu Tiesu palātas atsaukšanās uz justitium par laiku līdz Latvijas tiesu nodibināšanai. Neatkarīgi no tā, Tiesu palāta nav ņemusi vērā un pat nav apspriedusi Nodokļu departamenta aizrādījumu uz to, ka no mantojuma brutto vērtības (Ls 15.510,83) atvelkamā summa būtu jāaprēķina nevis par Ls 1228,58, bet gan par Ls 17,06, un ka tāpēc mantojuma netto vērtība noteicama par Ls 15.493,77. Tā tad Tiesu palātas lēmums CL 3625. 2. pk., 861. p., 820. p. 6. pk. un Nod. nolik. 212. p. 4. pk., kā arī CPN 339., 711. p. pārkāpumu dēļ atceļams. Aiz aprādītiem iemesliem Senāts nolēmj: Tiesu palātas 1927. g. 4. augusta lēmumu CL 3625. p. 2. punkta, 861. p., 820. p. 6. punkta, CPN 339., 711. p. un Nod. nolik. 212. p. 4. punkta pārkāpumu dēļ atcelt un lietu nodot Tiesu palātai izspriešanai no jauna citā tiesas sastāvā.

2. 1930. g. 29. oktobrī. Finanču ministrijas Nodokļu departamenta lūgums atcelt Tiesu palātas lēmumu mir. Margaretas Hess mantošanas lietā un Linas Asmin paskaidrojums. (L. № 12.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors A. Lēbers.

Senāts atrod: pēc Nodokļu nolik. 213. p. 2. pk., no mantojuma vērtības atvelkami nodokļa aprēķināšanai mantu devēja apbedīšanas izdevumi, tā tad mantiniekiem šādi izdevumi vajadzības gadījumā ir jāpierāda, ja vien pati tiesa neatrod par iespējamu, pēc sava ieskata, tos noteikt sakarā ar mantu devēja sabiedrisko stāvokli un citiem lietā esošiem datiem. Tāpēc nekrīt svarā tā summa, kuŗu pats mantu devējs būtu savā testāmentā noteicis apbedīšanas izdārīšanai (Kr. Sen. CKD spried. 06./85.). Tā tad jāatzīst, ka mantinieks tikai tad varētu prasīt pieminekļa celšanai paredzētos izdevumus atskaitīt no mantojuma vērtības, ja viņš būtu pierādījis, ka viņš patiesi nesīs tādus izdevumus. Nenodibinot šo pēdējo faktu, Tiesu palātai nebija pietiekoša pamata pielaist tās summas atvilkšanu, kuŗu pats testātors savā testāmentā novēlējis pieminekļa celšanai. Tāpēc atrodot, ka Tiesu palāta pārkāpusi CPN 711. p., kādēļ viņas spriedums aiz šā iemesla atceļams, Senāts nolēmj: Tiesu palātas 1927. g. 10. oktobra lēmumu CPN 711. p. pārkāpuma dēļ atcelt un lietu nodot Tiesu palātai izspriešanai no jauna citā sastāvā.

3. 1930. g. 27. novembrī. Finanču ministrijas Nodokļu departamenta lūgums atcelt Tiesu palātas lēmumu lietā par mantinieku apstiprināšanu uz mir. Andreja Branta atstāto mantojumu. (L. № 17.)

Sēdī vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors A. Lēbers.

Senāts atrod: Nodokļu departaments nenoliedz, ka patiesi Tiesu palātas aprādītā laikmetā tiesas nav darbojušās Latgalē, bet aizrāda vienīgi uz to, ka Nod. nolik. neparedzot izņēmumu no 212. p. piel. 4. punktā uzstādītā 3 mēnešu laika. Tomēr mantu devējs nomiris Latgalē, tā tad pieteikums par mantojuma sastāvu un vērtību iesniedzams taistū tiesu iestādēm (212. p. piel. 3. p. 1. un 2. pk.). Nodokļu departaments neaizrāda arī uz, ka tajā laikā Latgalē būtu darbojušies Kroņa palāta vai nodokļu inspektori (211. p. un 212. p. piel. 8. p.). Tāpēc atrodot, ka Tiesu palāta, neapreķinot soda naudu par aprādīto laikmetu, gala atzinumā nav Nodokļu departamenta minētos likumus pārkāpusi, kādēļ viņa kasā-

cijas sūdzība kā nepamatota atraidāma, Senāts nolēmj: Finanču ministrijas Nodokļu departamenta kasācijas sūdzību, uz CPN 793. p. pamata, atstāt bez ievēribas.

4. 1930. g. 12. maijā. Finanču ministrijas Nodokļu departamenta lūgums atcelt Tiesu palātas lēmumu mir. Vilhelma Kappellera mantošanas lietā. (L. № 19.)

Sēdī vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors A. Lēbers.

Senāts atrod: pēc Nodokļu nolik. 208. p. mantojuma mantības vērtību, mantošanas nodokļa ņemšanai, noteic paši mantinieki, pie kam vērtība noteicama ne mazāk par likumisko novērtējumu. Likumiskais novērtējums piemērojams vienīgi nekustamām mantām (230., 231. p.), bet kustamām mantām tikai attiecībā uz kapitāliem, kas atrodas apgrozībā kredī- un banku iestādēs un, — Krievu laikā, — vēl attiecībā uz procentu un citiem vērtspapīriem (232., 233. p.). Attiecībā uz pārējām kustamām mantām likumiskais novērtējums nav atzīstams. Tāpēc no kustamas mantas, kuŗa nav no mantošanas nodokļa atsvabināta, pēdējais ņemams pēc cenas, kādu uzdod paši mantinieki; šī cena atzīstama par vienīgo kritēriju kustamas mantas vērtības noteikšanai (izņemot 232., 233. p. minētās kustamās mantas) un tāpēc strīds pret šādu cenu un tās pārbaudīšana nav pielaizami; tā katēgoriski bija izteicies jau Kr. Sen. CKD spried. 93./40., 12./12. un 13./79. Tā tad Nodokļu departamenta minētais 211. p. var zīmēties vienīgi uz tiem gadījumiem, kad pie mantojuma masas pieder nekustama manta vai tādas kustamas mantas, kuŗas novērtējamas pēc likumiskā novērtējuma, vai kad mantinieki nebija uzdevuši visu mantojuma masas sastāvu; bet 211. p. ņemaz nav attiecināms uz kustamām mantām, kuŗas nav padotas likumiskam novērtējumam un kuŗas mantinieki bija uzdevuši pilnā sastāvā. Tā tad apgabaltiesa, apliekot runā esošo mantojumu pēc mantinieku uzdotā novērtējuma, nav Nod. nolik. 211. p. pārkāpusi, kādēļ Nodokļu departamenta kasācijas sūdzība kā nepamatota atraidāma, kādēļ Senāts nolēmj: Finanču ministrijas Nodokļu departamenta

kasācijas sūdzību, uz CPN 793. p. pamata, atstāt bez ievēribas.

5. 1930. g. 27. novembrī. Finanču ministrijas Nodokļu departamenta lūgums atcelt Tiesu palātas lēmumu mir. Jāņa Mustapa testāmenta apstiprināšanas lietā. (L. № 20.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors A. Lēbers.

Senāts a t r o d: Rīgas apgabaltiesa ar savu 1926. g. 15. jūnija lēmumu, atzīstot par likumīgā spēkā gājušu mir. Jāņa Mustapa testāmentu, aprēķinājusi mantošanas nodokli, nenoteicot naudas sodu par it kā novēloto mantojuma sastāva un vērtības pieteikšanu. Šāds apgabaltiesas lēmums, kā nepārsūdzēts, gājis likumīgā spēkā. Nodokļu departaments CPN 750. p. paredzētā kārtībā iesniedzis lūgumu par apgabaltiesas lēmuma atcelšanu daļā attiecībā uz mantojuma nodokļa aprēķināšanu. Tiesu palāta ar savu 1926. g. 20. decembra lēmumu Nodokļu departamenta lūgumu atstājusi bez ievēribas uz tā pamata, ka nav minēti 750. p. priekšnoteikumi runā esošā gadījumā. Ar savu 1927. g. 13. maija iesniegumu apgabaltiesai Nodokļu departaments lūdzis apstiprināt viņa taisīto uzrēķinu par Ls 63,78 naudas sodu uz tā pamata, ka mantinieki ziņojumu par mantojuma sastāvu un vērtību esot iesnieguši ar 13 mēnešu nokavējumu. Apgabaltiesa šo iesniegumu atstājusi bez ievēribas uz tā pamata, ka Nodokļu departamentam esot tiesības uzrēķinu taisīt tikai tajos gadījumos, ja mantinieki ziņojumu par mantojuma sastāvu un vērtību nav iesnieguši tiesai, vai ja iesniegtā ziņojumā nav minēta ar mantojuma nodokli apliekamā manta. Nodokļu departaments apgabaltiesas lēmumu pārsūdzējis Tiesu palātai, kurā sūdzību atstājusi bez ievēribas uz tā pamata, ka Nodokļu departamentam neesot tiesības panākt apgabaltiesas likumīgā spēkā gājušā sprieduma atcelšanu (kurā naudas sods nav ticis aprēķināts), taisot mantiniekiem uzrēķinu, pie kam Tiesu palāta atsaukusies uz Senāta CKD spried. 27./197., un ka Nodokļu departamentam esot bijis jāpārsūdz Tiesu palātas 1926. g. 20. decembra lēmums, ko Nodokļu departaments tomēr nav darījis. Nodokļu departamenta

kasācijas sūdzība pelna ievēribu. Tiesu palātas minētais Senāta spriedums 27./197. tieši atspēko Tiesu palātas izteikto uzskatu, jo tajā spriedumā Senāts noteikti uzsvēris, ka Nodokļu departamentam tiesība no sevis taisīt uzrēķinu par novēloto ziņojuma iesniegšanu un noteikt naudas sodu arī tad, ja mantinieki bija griczušies pie tiesas un tai iesnieguši minēto ziņojumu, ja vien apgabaltiesa nav taisījusi lēmumu jautājumā par naudas soda uzlikšanu aiz ziņojuma novēlotās iesniegšanas; pie šā ieskata Senāts pieturas konsekventi izvestā praksē (sk. Senāta CKD spried. 26./398., 27./99., 425., 342.). Tā tad Tiesu palāta, atstājot bez ievēribas Nodokļu departamenta uzrēķinu par naudas sodu aiz ziņojuma novēlotās iesniegšanas, pārkāpusi Nodokļu nolik. 212. p. piel. 4. pk. un CPN 711. p., kādēļ viņas lēmums atceljams. Aiz aprādītiem iemesliem Senāts nolēmj: Tiesu palātas 1927. g. 20. oktobra lēmumu Nodok. nolik. 212. p. pielik. 4. pk., CPN 711. p. pārkāpuma dēļ atcelt un lietu nodot Tiesu palātai izspriešanai no jauna citā tiesas sastāvā.

6. 1930. g. 31. janvārī. Chanas Šumachers lūgums atcelt Tiesu palātas lēmumu lietā par viņas, Chanas Šumachers, nekustama īpašuma pārdošanu izsolē. (L. № 25.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors F. Konrādi.

Senāts a t r o d: Tiesu palāta atstājusi kasācijas sūdzības iesniedzēja Chanas Šumachers blakus sūdzību par apgabaltiesas 1927. g. 29. novembra lēmumu bez caurskatīšanas uz tā pamata, ka viņas 1927. g. 11. novembra sūdzība iesniegta apgabaltiesā uz pilnvaras pamata, izdotas no Chanas Šumachers vīra, Mottes Šumachera, kas sūdzības iesniegšanas laikā bijis atzīts par maksātnespējīgu, kādēļ viņa izdotā pilnvara uz CPN 246. p. 5. punkta pamata, pēc Tiesu palātas domām, esot nederīga. Tiesu palāta, piemērojot konkrētā gadījumā minēto likuma pantu, to pārkāpusi, jo tas attiecas tikai uz prāvnieku pārstāvniecību tiesās, par ko šajā lietā nav runa, jo tiesā Chanas Šumachers vietā nav vis uzstājies viņas vīrs, bet zv. adv. palīgs. kuram no Mottes Šumachera izdota pilnvara un kurš šo lietu varēja tiesā vest.

Nevar arī teikt, ka atzīstot Motti Šumacheru par maksātnespējīgu parādnieku, viņš vispār būtu zaudējis tiesību slēgt pilnvarojuma līgumus. Atzīstot par maksātnespējīgu, viņš tikai zaudējis tiesību pārvaldīt un rīkoties ar to savu mantu, kuŗa ietiek konkursa masā, kāda tiesība pāriet uz tiem viņa kreditoriem, kuŗi dabū apmierinājumu konkursa kārtībā (CPN 1899. p. pielik. 5. p.). Minētās tiesības zaudēšana pie tam neizriet no parādnieka tiesībspējas vai rīcības spējas ierobežojuma, bet pamatojas tikai uz likumā atzītas parādnieka nespējas rīkoties ar to mantas daļu, no kuŗas kreditoriem jādabū apmierinājums (Hasmana & Nolkena 1889. g. romāns izdev., 270. lpp.). Ka 1899. p. pielik. 5. p. kā arī 246. p. 5. punkta noteikumi nav iztulkojami paplašiņoši, kādēļ nav likumīga iemesla neatzīt Mottes Šumachera tiesību rīkoties uz pilnvaras pamata, kuŗa viņam izdota no viņa sievas, un tā tad uz minēto mantu nemaz neattiecas. Tādēļ Tiesu palāta nevarēja neatzīt Mottes Šumachera tiesību uz šās pilnvaras pamata izdot tālāk pilnvaru zv. adv. pal. (nemaz neaizskarot jautājumu par to, vai — no pretēja viedokļa — Mottes Šumachera atzīšana par maksātnespējīgu varētu iespaidot pilnvaras spēku, kuŗa viņam konkrētā gadījumā no sievas izdota 1924. g., t. i. pirms viņa atzīšanas par maksātnespējīgu).

Aiz aprādītiem iemesliem Tiesu palātas spriedums atceljams CPN 246. p. 5. punkta pārkāpuma dēļ, kādēļ Senāts nolēmj: Tiesu palātas 1928. g. 13. marta lēmumu atcelt 246. p. 5. punkta pārkāpuma dēļ un lietu nodot Tiesu palātai izspriešanai no jauna citā tiesas sastāvā.

7. 1930. g. 30. janvārī. Margaretas Drauman pilnvarnieka zv. adv. Rūbinšteina lūgums atcelt Tiesu palātas lēmumu mīr. Hugo-Johana Draumana mantošanas lietā un Olgas Roze un Otilijas Balož (Balod) pilnvarnieka zv. adv. Kēmana paskaidrojums. (L. № 29).

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē priekšsēdētājs.

Senāts atrod: CE 597. p. (1864. g. red.) paredzēja zemes muižu iedalīšanu 5 kategorijās pie kam turpmākie panti paredzēja noteikumus par katru atsevišķu zemes

muižu kategoriju (598.—622. p.). Tomēr ar agr. ref. lik. 1. d. 2. p. 2. pk. visas minētā 597. (613.) p. uzskaitītās zemes, un muižas ieskaitāmas valsts zemes fondā un ar minēto likumu ir atsavinātas. Sakarā ar šo, „pēc agr. ref. lik. izdošanas, kuŗš nepazīst starpību starp muižu, kvotu un zemnieku zemēm, daudz normu par zemes muižām Vidzemē un Kurzemē (597.—622. p.) izrādījās par „nedzīvām“ (sk. Bukovski, pie likuma par pārgrozījumiem CL 2. un 4. grāmatā: Tiesl. Min. Vēstn. 1925. g. 11./12. burtn. 919. u. turpm. lpp.). Taisni tāpēc 597.—622. p. tika ar 1925. g. 27. oktobra noteik. atcelti. Pēc lik. par nekust. īpaš. korrob. sakarā ar agr. ref. lik. 3. p. „atsavinātie nekustamie īpašumi līdz ar neatsavinātām daļām... ir pārvedami uz valsts vārdu“, tāpēc nekāda starpība starp atsevišķām iepriekšējām zemes muižu kategorijām vairs nepastāv un runā esošais zemes gabals pilnīgi un galīgi zaudējis savu agrāko raksturu kā muižas zeme, neskatoties uz to, ka tas bija pieskaitāms pie muižas neatsavināmās daļas. Latvijā nepastāv kārtas; tādas nav savienojamas ar Latvijas valsts iekārtu; sk. 1922. g. 13. janvāra noteik. C. I.: „27. pantā stripot norādījumu uz kārtas tiesībām“ (Lkr. 23. un Sodū lik. 636. p. paskaidroj. 1. num. Ties. min. sev. kom. 1923. g. izd.: „Ar kārtu atcelšanu atkrit arī aizrādījums uz lauku vai mazpilsoņu pārvaldi“ (sk. arī: Bukovskis, Piezīmes pie jautājuma par kārtu atcelšanu Latvijā: Tiesl. Min. Vēstn. 1920. g. 1. num. 10. u. turpm. lpp.). Tagad par zemnieku uzskatāms katrs uz laukiem pagasta robežās dzīvojošs pilsonis (1922. g. 6. jūnija lik. 1. p. beigās; Lkr. 119), kas aroda veidā apsaimnieko kādu uz laukiem esošu lauksaimniecībai derīgu zemes gabalu. Tādēļ jautājums par to, vai minētam zemes gabalam piemērojamas zemes vai zemnieku tiesības, atkarājas tagad tikai no tā, vai tas tiek izlietots lauksaimniecībai zemniekos pieņemtā kārtībā un tā īpašnieks nodarbojas pie tam ar lauksaimniecību aroda veidā. Tāpēc Tiesu palātai, piemērojot lietā zemes (bet ne zemnieku) tiesību noteikumus, bija noteikti jānodibina, ka runā esošais zemes gabals netiek izlietots lauksaimniecībai zemniekos pieņemtā kārtībā

un ka viņa, tagad mirušais īpašnieks, mantu devējs Hugo Draumanis, nav nodarbojies ar lauksaimniecību arda veidā. Tiesu palāta, nenoskaidrojot nupat aprādītos apstākļus, no kuriem atkarājas jautājuma izšķiršana par šajā lietā piemērojamo tiesību sistēmu, pārkāpusi CPN 711. p. Atrodot tāpēc, ka Tiesu palātas spriedums aiz CPN 711. p. pārkāpumiem atcelams. Senāts nolēmj: Tiesu palātas 1927. g. 1./8. decembra lēmumu CPN 711. panta pārkāpuma dēļ atcelt un lietu nodot Tiesu palātai caurskatīšanai no jauna citā tiesas sastāvā.

8. 1930. g. 30. janvārī. Trešo personu Kristīnes Stapan, Alberta Stapana un Alvīnes Mizis lūgums atcelt palātas spriedumu Latvijas bankas prasībā pret Jāni Stapanu un Lieni Daudziņ un Latvijas bankas pilnvarnieka zv. adv. Gailiša paskaidrojums. (L. № 38.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors A. Lēbers.

Senāts atrod: trešās personas savā apellācijas sūdzībā, ar kuru tās iestājušas lietā atbildētāju pusē, lūgušas Latvijas bankas prasību atraidīt, tā tad nav cēlušas prasību par šīli tiesību atcelšanu, kurās bija nodibinājušas Latvijas bankai par labu ar runa esošo obligāciju. Savu apellācijas sūdzību trešās personas pamato uz to, ka viņas esot ieguvušas ar iesēdējumu Latvijas bankai iekilāto immobilu jau tajā laikā, kad atbildētāji izdevuši minēto obligāciju. Ja trešās personas domātu panākt Latvijas bankas prasības atraidīšanu uz tā pamata, ka Latvijas bankai izdota obligācija esot uzskatāma par nederīgu, ka izdota no personām, kurām immobilis obligācijas izdošanas laikā nav piederējis, tad trešās personas, kā pareizi aizrāda Tiesu palāta, nevarēja aprobežoties ar blakus intervenciju atbildētāju pusē, bet viņām bijis, principiālas interevencijas ceļā, jāceļ prasība pret abām procesa pusēm par obligācijas atzīšanu par spēkā neesošu; šāda principiāla intervencija izvedama tikai līdz kamēr nav noticis pirmās instances spriedums (CPN 665. p.). Trešās personas, atrodot, ka Tiesu palāta nepareizi esot pieprasījusi no viņām „atsevišķas” prasības celšanu, jo pirmprasība esot apstrīdama

arī ierunas formā, pilnīgi pārpratusi Tiesu palātas apcerējumus šajā jautājumā. Istenībā Tiesu palāta nemaz neiziet no tā, ka vispār obligācijas prasība nebūtu apstrīdama arī ierunas ceļā, bet gan no tā, ka trešās personas nepareizi iestājušas lietā tikai kā blakusintervenienti, jo ar to viņas nevar tagadējos lietas apstākļos panākt prasības atraidīšanu, pret kuru atbildētāji ierunas nebija cēlušī, līdz kamēr pati obligācija netiktu atzīta par nederīgu; bet tas savukārt būtu iespējams tikai ar pret abām pusēm, tā tad arī pret atbildētājiem, ceļamu prasību, kura, saprotams, būtu bijusi ceļama arī principiālas interevencijas ceļā. Ja nu trešās personas iestājušas šajā lietā tikai un taisni atbildētāju pusē, tad viņas tā būtu varējušas rīkoties tikai tad, ja viņas domātu pabalstīt atbildētājus pret Latvijas banku. Istenībā, trešās personas, domājot panākt Latvijas bankas prasības atraidīšanu, pēc būtības taisni nostātos pret atbildētājiem, apstrīdot to tiesības iekilāt Latvijas bankai immobilu, kuru trešās personas jau agrāk esot ieguvušas iesēdējuma ceļā; ar to loģiski būtu izslēgts, ka trešās personas varētu panākt viņu vēlamu rezultātu ar to, ka viņas iestājas procesā taisni kā blakus intervenienti atbildētāju pusē. Arī pēc būtības trešām personām nav tiesības panākt obligācijas atzīšanu par nederīgu aprādītos lietas apstākļos; ja arī trešo personu lietiskās (īpašuma) tiesības uz iesēdējuma pamata bija nodibinājušas ipso jure bez ievēšanas zemes grāmatās (CL 3004. p. 2. piez.) un proti jau pirms tā, ka atbildētāji, uz kuru vārdu vien immobilis skaitās zemes grāmatās, bija apgrūtinājuši immobilu ar runa esošo obligāciju, tad no tā nemaz neizriet, ka obligācija aiz šā iemesla vien būtu atzīstama par nederīgu attiecībā pret personu, kurai par trešo personu nekorroborētām īpašuma tiesībām uz immobilu nebūtu bijis zināms. Ja arī ar tiesas spriedumu trešām personām tiktu atzītas īpašuma tiesības uz iesēdējuma pamata, tad tomēr attiecībā pret svešām, labticīgām personām šādam spriedumam nav izšķirošas nozīmes; ja tāpēc formālie īpašnieki jau apgrūtinājuši immobilu labticīgam kredītoram par labu, tad šāds apstāklis, līdz

kamēr tiesas spriedums iesēdējuma atzīšanas dēļ netika ieviests zemes grāmatās, nevar novest, it kā ar atpakaļēju spēku, pie kļu tiesību iznīcināšanas, kuŗas jau pirms tā bija nodibinājušās un ievestas zemes grāmatās. No pašam trešam personām būtu atkarājies novērst iespēju, ka viņu uz iesēdējuma pamata iegūto imobilu apgrūtinātu tā persona, kuŗa zemes grāmatās vēl skaitās par imobila formālo īpašnieku (CL 855. p. beigās); ja trešās personas to nebija dārijušas, tad no tā izrietošās nelabvēlīgās sekas var krist tikai uz viņām, bet ne uz labticīgo hipotēkāru, kuŗš varētu rēķināties tikai ar ierakstiem zemes grāmatās; citādi šīs pēdējās pilnīgi zaudētu savu publisku ticamību (Kr. Sen. CKD spried. 06./15.; Senāta CKD spried. 28./128.; 24./94.). Atrodot, ka Tiesu palāta nav trešo presonu kasācijas sūdzībā minētos likumus pārkāpusi, kādēļ viņu kasācijas sūdzība kā nepamatota atraidāma, Senāts nolēmj: Kristīnes Stapan. Alberta Stapanā un Alvīnes Mizis pilnvarnieka zv. adv. Strausmaņa kasācijas sūdzību, uz CPN 793. p. pamata, atstāt bez ievēribas.

9. 1930. g. 10. decembrī. Finanču ministrijas Nodokļu departamenta lūgums atcelt Tiesu palātas lēmumu mir. Zisles Borķum mantojuma lietā. (L. № 41.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors A. Lēbers.

Senāts atrod: pretēji Tiesu palātas domām, tas apstākļi vien, ka par mantu devēja atstāto imobilu pacēlies strīds starp viņu un kādu trešo personu, nedod pamatu mantošanas nodokļa aprēķināšanas un uzlikšanas atlikšanai, it kā līdz strīda izspriešanai tiesas ceļā; likums šādu kārtību nemaz neparedz. Taisni otrādi, Nodokļu nolik. 222. p. šajā gadījumā nosaka, ka, ja mantojumā ieejoša manta tiktu tiesas ceļā piespriesta ne tikai personai, kuŗa mantojuma nodokli bija iemaksājusi, tad visa iemaksātā summa tiek atmaksāta pēc piederības uz lūguma, kas iesniedzams Nodokļu departamentam 2 gadu laikā pēc tiesas sprieduma spēkā stāšanās. Tā tad, mantojuma nodoklis katrā ziņā tūlī jāiemaksā pilnā apmērā arī par strīdā esošu mantojuma mantu, pie kam likums pielaiž

tikai iemaksātās summas atpakaļsaņemšanu atkarībā no tiesas sprieduma. Tāpēc Tiesu palātas lēmums, ar kuŗu mantojuma nodokļu aprēķināšana un uzlikšana atzīta it kā par „priekšlaicīgu“, nav spēkā atstājams, Nodokļu nolik. 222. p. un CPN 711. p. pārkāpumu dēļ. Aiz aprāditiem iemesliem Senāts nolēmj: Tiesu palātas 1928. g. 12. janvāra lēmumu Nodokļu nolik. 22. p., CPN 711. p. pārkāpumu dēļ atcelt un lietu nodot Tiesu palātai izspriešanai no jauna citā tiesas sastāvā.

10. 1930. g. 29. oktobrī. Finanču ministrijas Nodokļu departamenta lūgums atcelt Tiesu palātas lēmumu mir. Krista Puriņa mantojuma lietā. (L. № 42.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors A. Lēbers. Senāts atrod: pēc Nodokļu nolik., mantojuma nodoklis nemams par mantojuma pāreju uz mirušo brāļu un māsu bērniem 10% apmērā (203. p. 2. pk.). Tiesu palāta nav nodibinājusi, ka mantnieks, mantu devēja māsas dēls, Krišs Mucenieks, nepiederētu pie personām, kuŗas paredz 203. p. 3. pk., t. i. ka mantojuma atklāšanas laikā viņa māte, mantu devēja masa, jau būtu mirusi. Tomēr Tiesu palāta neatrod par iespējamu piemērot 3. punktā paredzēto likumu uz tā pamata, ka mantnieks manto it kā tieši uz testamenta pamata neatkarīgi no savas mātes nāves. Pretēji Tiesu palātas domām, 203. p. piemērojams pilnīgi neatkarīgi no tā, uz kādiem pamatiem manto attiecīgais mantnieks; pat nav domājams, ka mantu devēja māsas dēls būtu varējis mantot pēc savas mātes brāļa ab intestato, ja māte nebūtu mirusi pirms mantu devēja nāves (CL 1880. p. 2. pk.); tā tad minētais 203. p. 3. pk. taisni piemērojams vienīgi tad, kad mantu devēja brāļa vai māsas bērns (kuŗa tēvs vai māte pārdzīvo mantu devēju) manto citādi nekā ab intestato. Atrodot, ka Tiesu palāta, piemērojot runā esošā gadījumā 203. p. 2. punktu, pārkāpusi pēdējo, kā arī CPN 711. p., kādēļ viņas lēmums atceļams, Senāts nolēmj: Tiesu palātas 1928. g. 16. janvāra lēmumu CPN 711. p. pārkāpuma dēļ atcelt un lietu nodot Tiesu palātai izspriešanai no jauna citā tiesas sastāvā.

11. 1930. g. 10. decembrī. Finanču ministrijas Nodokļu departamenta lūgums atcelt Tiesu palātas lēmumu lietā par mantinieku apstipranāšanu uz mir. Antona Kondra atstāto mantojumu. (L. № 43.)

Sēdī vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē snātors A. Lēbers.

Senāts a t r o d: apgabaltiesa mantošanas nodokli aprēķinājusi par Ls 41,68, neuzliekot mantiniekiem soda naudu par novēloto mantojuma pieteikšanu tiesai. Apgabaltiesas lēmumu, daļā attiecībā uz soda naudas neuzlikšanu, pārsūdzējies Nodokļu departaments, kamēr mantinieki apgabaltiesas lēmumu nav pārsūdzējuši. Tāpēc apgabaltiesas lēmums par mantojuma nodokli, kā nepārsūdzēts, stāties likumīgā spēkā. Tiesu palāta, principā atzīstot mantinieku pienākumu maksāt soda naudu pieteikuma novēlotās iesniegšanas dēļ par 88 mēnešiem, tomēr, pretēji CPN 773. p., no sevis samazinājusi apgabaltiesas aprēķināto mantojuma nodokļa apmēru līdz Ls 25.— un, sakarā ar tādu samazināto nodokļa apmēru, noteikusi soda naudas apmēru tikai par Ls 22.—. Atrodot tāpēc, ka Tiesu palātas lēmums aiz CPN 711., 773. p. pārkāpumiem nav spēkā atstājams, Senāts n o l e m j: Tiesu palātas 1927. g. 27. oktobra lēmumu CPN 711. p. pārkāpuma dēļ atcelt un lietu nodot Tiesu palātai izspriešanai no jauna citā tiesas sastāvā.

12. 1930. g. 30. janvārī. Rīgas Centrālās slimnīcas pilnvarnieka zv. adv. K. Dzelziša lūgums atcelt Tiesu palātas spriedumu Rīgas Centrālās slimnīcas prasībā pret lekšlietu ministriju un Rīgas policijas III iec. priekšnieku Pēteri Freivaldu. (L. № 47.)

Sēdī vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors A. Lēbers.

Senāts a t r o d: Tiesu palāta, pievienojoties apgabaltiesas sprieduma motīviem, konstatējusi, ka pati prasītāja Nikolaju Osipovu nav kā atbildīgo personu uzdevusi, bet personas, no kurām parāds būtu piedzenams, apzīmējusi nenoteikti. Šādi Tiesu palātas konstatējumi attiecas uz lietas faktisko pusi un nav tāpēc pārbaudāmi kasācijas kārtībā; ar to vispirms atkrit prasītājas paskaidrojumi viņas kasācijas sūdzībā, kuŗos viņa apstrīd šo konstatē-

jumu pareizību pēc būtības. Tiesu palāta atradusi, ka prasītāja nav pierādījusi, vai vispār un kādā īsti mērā Nikolajs Osipovs būtu patiesi atzīstams par atbildīgo personu; arī šāds Tiesu palātas konstatējums attiecas uz lietas faktisko pusi. Prasītāja savā kasācijas sūdzībā arī neapstrīd Tiesu palātas atzinuma pareizību par to, ka taisni prasītājai bijis jāpierāda aprādītais apstāklis, proti, ka taisni Nikolajs Osipovs bijis atbildīgā persona, no kuŗas tā tad bijis jāpiedzen prasītājas prasījums. Īstenībā, jautājums par to, vai Nikolajs Osipovs ir bijis atbildīga persona, ir izšķirošs pat tad, ja atzītu, ka šī persona bijusi atbildīgajam Freivaldam zināma kā Krievu operetes „administrators“ un ka Freivalds nav izmantojis visus piedzišanas līdzekļus. Ar to vien atspēkoti visi prasītājas paskaidrojumi viņas kasācijas sūdzībā, kuŗos viņa taisni iziet no tā, ka jau a priori esot konstatēts, ka Nikolajs Osipovs esot bijis „atbildīgā persona“. Neatkarīgi no tā, Tiesu palātai bija pietiekošs pamats atzīt, ka likums par valsts neapstrīdamo prasību piedzišanu (Kr. lik. kop. 16. sēj. 2. d. 1910. g. izd.) neuzliek policijai par pienākumu no sevis izšķirt jautājumu, kas konkrētā gadījumā būtu atzīstams par to personu, no kuŗas parāds ir piedzenams. Atrodot tādēļ, ka Tiesu palāta nav prasītājas kasācijas sūdzībā minētos likumus pārkāpusi, kādēļ viņas kasācijas sūdzība kā nepamatota atraidāma, Senāts n o l e m j: Rīgas Centrālās slimnīcas pilnvarnieka zv. adv. Dzelziša kasācijas sūdzību, uz CPN 793. p. pamata, atstāt bez ievēribas.

13. 1930. g. 30. janvārī. Latvijas Grāmatrūpniecības arodnieciskās savienības pilnvarnieka zv. adv. J. Vāgnera lūgums atcelt Tiesu palātas spriedumu Roberta Bāces prasība pret minēto savienību un prasītāja pilnvarnieka zv. adv. Ozola paskaidrojums. (L. № 48.)

Sēdī vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors A. Lēbers.

Senātos a t r o d: Tiesu palāta konstatējusi: a) ka prasītājs kā darbaņēmējs pieder pie atbildīgajās, Grāmatrūpniecības arodnieciskās savienības kā grāmatrūpniecības darbinieku organizācijas, strādājot par burtliči R. Ruetca uzņēmumā (firmā),

b) ka atbildētāja ar pilnsapulces 1922. g. 9. jūnija lēmumu nelikumīgi esot izslēgusi prasītāju no savu biedru skaita, c) ka atbildētāja atzinusi par likumīgu 1922. g. 12. jūnija pilno sapulci un šās pilnsapulces lēmumu par taisītu no likumīga organa, viņa kompetences robežās, d) ka atbildētājas valde šo lēmumu izpildījusi, dodot darba devējai, prasītāja darba vietai, Ruetca firmai, rīkojumu prasītāju atlaist, e) ka firma R. Ruetc, saskaņā ar viņai doto rīkojumu, prasītāju atlaidusi no darba, f) ka ar Tiesu palātas 1924. g. 28. maija spriedumu minētā pilnsapulce tikuši atzīta par nelikumīgu un prasītāja tiesības Grāmatrūpniecības arodsavienībā tikušas restitūetas, g) ka atbildētāja kasācijas termiņā, kurš notecējis 1924. g. 11. augustā, kasācijas sūdzību nav iesniegusi, h) ka prasītājs pa visu starplaiku nav strādājis agrākā vietā. Visi minētie palātas konstatējumi attiecas uz lietas faktisko pusi un nav tāpēc pārbaudāmi kasācijas kārtībā. No minētiem konstatējumiem Tiesu palāta varēja nākt pie atzinuma, ka prasītājs nav varējis pa aprādīto starplaiku strādāt agrākā darba vietā kā izslēgts no atbildētājas arodsavienības, un ka tāpēc ir nodibināts cēloniskais sakars starp atbildētājas nelikumīgo darbību, izslēdzot prasītāju no arodsavienības, un Tiesu palāta konstatēto ierum cessans, kuŗu prasītājs cietis, pa aprādīto starplaiku nepelnot iepriekšējo algu. Pretēji atbildētājas paskaidrojumiem, nemaz nekrīt svarā tas, ka 1922. g. 12. jūnija lēmums ticis ar Tiesas palātas 1929. g. 28. maija spriedumu atcelts tikai aiz formāliem iemesliem bez tā pārbaudišanas pēc būtības. Šajā ziņā pilnīgi pietika ar to faktu vien, ka šā lēmuma sekas bijis atbildētājas izpildu organa, viņas valdes, rīkojums prasītāja darba vietai, atlaist prasītāju, un ka sakarā ar šādu atbildētājas rīcību prasītājs cietis zaudējumus, kuŗu atlīdzību viņš varēja prasīt no atbildētājas sakarā ar to, ka minētais lēmums ticis ar tiesas spriedumu atcelts kā nelikumīgs un prasītāja biedra tiesības tikušas viņam restitūetas; vai atbildētājas lēmums un rīkojums bijuši nelikumīgi aiz formāliem jeb materiāliem defektiem, t a m n a v šajā ziņā nozīmes. Firma R. Ruetc, kā atzīst atbildētāja, ir „Latvijas grāmatrūpniecības uzņēmēju savienības” biedrs,

kāda savienība savukārt ir atbildētājas kontrahente uz kolektīva (tarifa) līguma pamata no vienas puses un tajā pašā laikā arī prasītāja kontrahente uz atsevišķā (individuālā) darba līguma pamata. Tāpēc minētai darba devēju organizācijai un tās biedriem, tā tad arī firmai R. Ruetc, bija jāpadodas atbildētājas toreizējam rīkojumam par prasītāja atlaišanu no darba, jo šajā ziņā kolektīvais līgums, kā savā normatīvā (objektīvo tiesību) daļā, tā arī savā saistības daļā, bija saistošs kolektīvā līguma kontrahentiem (sk. P. Mucenieks, „Tarifa jeb kolektīvie līgumi”, Tiesl. Min. Vēstn. 1927. g. 1. num. 24.—29. lpp.; 1927. g. 4. oktobra noteikumi par kolektīviem darba līgumiem 1. p. (Lkr. 173); P. Mucenieks, Tiesl. Min. Vēstn. 1929. g. 11./12. num. 406.—413. lpp.); nekādu sagrozījumu Tiesu palāta šajā ziņā nav pieļaidusi. No darba vietas prasītāju varēja atlaist tika viņa darba devējs, bet ne atbildētāja kā arodsavienība, kā kolektīvā līguma kontrahente, ar kuŗu prasītājs nebija atradies darba līguma attiecībās; tāpēc atbildētājai nav tiesības pret tagadējo prasību celt iebildumu par to, it kā prasītāju esot atlaidusi ne viņa, bet darba devējs, un ka tāpēc prasītājam ar savu prasību esot bijis jāgrūžas pret firmu R. Ruetc. Tiesu palāta pietiekoši motivējusi savu atzinumu par to, kādēļ tas apstāklis, ka prasītājs nav samaksājis savu biedru naudu par aprādīto starplaiku, nevar noderēt par iemeslu atzīt prasītāju par izstājušos no atbildētājas arodbiedrības. Atrodot, ka tāpēc šim jautājumam nav izšķirošas nozīmes, Tiesu palāta varēja atraidīt atbildētājas lūgumu par liecinieka noprašināšanu un lietas atlikšanu atbildētājas statūtu iesniegšanai; šādam lūgumam jau tāpēc vien nav nozīmes, ka atbildētājas statūti jau atrodas šai lietai pievienotā Rīgas apgabaltiesas akti. Tiesu palātas konstatējumi un atzinumi par prasības apmēru un sevišķi jautājumā par to, vai prasītājs pa aprādīto starplaiku nopelnījis mazāk un par cik īsti, attiecas uz lietas faktisko pusi un nav tāpēc pārbaudāmi kasācijas kārtībā, ar to atspēkoti visi šajos jautājumos atbildētājas viņas kasācijas sūdzībā izteiktie paskaidrojumi. Atrodot tāpēc, ka Tiesu palāta nav atbildētājas kasācijas sūdzībā

minētos likumus pārkāpusi, kādēļ viņas kasācijas sūdzība kā nepamatota atraidāma, Senāts nolēmj: Latvijas Grāmatrūpniecības arodnieciskās savienības pilnvarnieka zv. adv. Vāgnera kasācijas sūdzību, uz CPN 793. p. pamata, atstāt bez ievēribas.

14. 1930. g. 27. martā, Olgas Jaunbērziņš pilnvarnieka zv. adv. Grinberga lūgums atcelt Tiesu palātas spriedumu Olgas Jaunbērziņš prasībā pret Eduardu Ozoliņu un pēdējā pilnvarnieka zv. adv. J. Volkova paskaidrojums. (L. № 50.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors A. Pētersons.

Senāts atrod: pēc CL 843. panta, lai iegūtu īpašumu uz iesēdējuma pamata, nepietiek ar to vien, ka valdītājam bijusi labticība iesākot savu valdīšanu, bet ir vajadzīgs, lai viņš paliktu labticībā arī pa visu iesēdējumam noteikto laiku, jo pa šo laiku atklājusies ļaunticība izbeidz iesēdējuma spēku; tā tad pēc minētā likuma pretim romiešu tiesībām mala fides superveniens nocet; pēc CL 839. p. tieša satura un izpratnes ļaunticība ir šķēršļu zinašana, kuri kavē īpašuma iegūšanu. Tiesu palāta atsaucas uz atbildētāja notariālo paziņojumu prasītājam taisni tāpēc, lai nodibinātu, ka prasītājam ar to tiešs zināms, ka atbildētājs vēlas dalīt māju visumā, atzīstot prasītājam tikai tiesību uz māju ideālo daļu, jo mājas jau tikušas apstiprinātas abiem partiem zemes grāmatās; tā tad noliedzot prasītājas tiesības uz kādu reālu daļu un viņas valdīšanas tiesības šajā reālā daļa. Ar to atbildētājs taisni cēlis protestu, t. i. tiesību rezervāciju sev caur attiecīgo iestādi CL 847. p. 3. punkta nozīme, pie kam tiesas vietā pēc 1889. g. noveles ieviešanas stāties notārs. Sapņot šādu paziņojumu, prasītāja nevarēja nešaubīties par savām valdīšanas tiesībām, kurās atbildētājs apstrīdējis paziņojumā (CL 841. p.). Tādēļ, pretēji prasītājas pilnvarnieka kasācijas sūdzībā izteiktam uzskatam, Tiesu palātai bija pietiekošs iemesls piegriezt vērību minētām notariālam paziņojumam, nemaz nepārkāpjot CL 847. panta 3. punktu. Tiesu palāta savu konstatējumu, ka vienošanās par mājas sadalīšanu zināmās reālās daļās notikusi starp partiem 1913. gadā maijā beigās, ir pamatojusi tieši uz paša prasi-

tājas pilnvarnieka pēdējā tiesas sēdē uzdotiem datiem, tādēļ tiesas tālāk izteiktām domām, ka tāds no prasītājas uzdotais laikmets arī sakrīt ar to, ka šī vienošanās domājama pēc mājas korroborēšanas uz prāvnieku vārdiem, kas izdarīta 1913. g. 27. maijā, lietā nav nekādas nozīmes. Vai tāda doma pareiza, vai nepareiza, no svāra ir tikai pats konstatējums, ka prasītāja uzdevusi notikušās vienošanās laiku uz 1913. g. maija beigām un no šā paša laika, kā to pareizi atzinusi Tiesu palāta, nācās skaitīt iesēdējuma sākumu. Tam apstāklim, ka konstatējot justitium lielinieku laikā Tiesu palāta CL 861. panta vietā kļūdaini atsaukusies uz CL 857. pantu, lietā nav nekādas nozīmes, jo Tiesu palātas uzskats par justitium ir pareizs. Aiz aprāditiem apcerējumiem atrodot, ka Tiesu palāta nav pielaidusi prasītājas kasācijas sūdzībā minētos likuma pārkāpumus, kādēļ kasācijas sūdzība kā nepamatota atraidāma, Senāts nolēmj: Olgas Jaunbērziņš pilnvarnieka zv. adv. E. Grinberga kasācijas sūdzību, uz CPN 793. p. pamata, atstāt bez ievēribas.

15. 1930. g. 27. martā. Augusta Feizaka pilnvarnieka zv. adv. H. Rūša lūgums atcelt Tiesu palātas spriedumu Augusta Feizaka prasībā pret Adamu Roni. (L. № 52.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors A. Pētersons.

Senāts atrod: Tiesu palāta atradusi par nepierādītu, ka Ronis būtu kādu aizņēmuma līgumu slēdzis ar Feizaku un ka vispār Ronis būtu atradies kādās juridiskās attiecībās ar Feizaku. Šāds Tiesu palātas atzinums, kas pamatots uz lietas faktisko apstākļu novērtēšanu, sakarā ar lietā dotām liecinieku liecībām, nav kasācijas kārtībā pārbaudāms; ar to atkrīt visi Feizaka paskaidrojumi viņa kasācijas sūdzībā, ar kuriem tas apstrīd Tiesu palātas atzinuma pareizību pēc būtības. Istenībā, pēc Tiesu palātas konstatētiem lietas apstākļiem, starp partiem pastāv „rēderējas sabiedrība” (Partenrēderei: kr. tirdzn. nolik. 155.—163. p.; Der Stadt Riga Statuten und Rechte V, 1). Ja viens no biedriem devis naudu kuģim par labu, tad visiem pārējiem biedriem jāpiedalās šādā

kuģa izdevumu vai parādu segšanā, un tādēļ jānotiek izrēķināšanai starp visiem biedriem, bet pašam prasītājam, kas naudu devis aprādītam nolūkam, sava prasība būtu jāvērs pret rēderējas sabiedrību, korespondentrēdera personā (kr. tirdzn. nofik. 160., 162. p.). Pretēji Feizaka domām, Tiesu palātai nebija sevišķi jāapspriež un jāatspēko apgabaltiesas apcerējumi par liecinieka Bāliņa liecības nozīmi, bet gan varēja šā liecinieka liecību novērtēt pilnīgi patstāvīgi, neminot pie tam iemeslus, kādēļ viņa nav pievienojusies apgabaltiesas atzinumam šajā jautājumā (sk. Senāta CKD spried. 27./131., 222; 28./422.; 29./583. u. c.). Atrodot tāpēc, ka Tiesu palāta nav Feizaka minētos likumus pārkāpusi, kādēļ viņa kasācijas sūdzība, kā nepamatota, atraidāma, Senāts nolēma: Augusta Feizaka pilnvarnieka zv. adv. H. Rūša kasācijas sūdzību, uz CPN 793. p. pamata, atstāt bez ievēribas.

16. 1930. g. 27. martā. Mārtiņa Prinča pilnvarnieka zv. adv. Eglīša lūgums atcelt Tiesu palātas spriedumu Elīzes Treiman un citu prasībā pret Mārtiņu Priuci un pēdēja pretpasība. (L. № 53.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senators K. Ozoliņš; referē senators A. Pētersons.

Senāts atrod: Tiesu palāta tieši atzīst, ka atbildētājs 1922. g. piedāvājis divām prasītājām, Elīzei Treiman un Līzei Pēpe, rentes parādu par visiem iepriekšējiem gadiem un ka minētās prasītājas no šīs rentes naudas pieņemšanas atteikušas; tāpat Tiesu palāta nenoliedz, ka atbildētājs atkārtoti vēl 1925. g. piedāvājis visām 3 prasītājām rentes naudu caur notāru un tās pēc rentes naudas pie notāra nav ieradušās. Tiesu palāta tomēr rentes naudas piedāvāšanas faktu atzinusi par nenozīmīgu uz tā pamata, ka 1922. g. atbildētājs rentes naudu piedāvājis tikai *d i v ā m* prasītājām. Šāds tiesu palātas izejas punkts nav par pareizu uzskatāms; Tiesu palāta nav noskaidrojusi, ka pēc līguma katrai prasītājai būtu tikusi piešķirta tiesība prasīt no sevis kādu atsevišķu rentes naudas daļu; taisni otrādi, no rentes līguma redzams, ka tas ticis noslēgts ar Pēteri Pēpe 1914. g. un pats zemes gabals pārgājis uz prasītājām tikai 1921. g. uz apgabaltiesas lēmuma

pamata. Ja tāpēc prasītājas nebija ievēlējušas kopēju pilnvarnieku rentes naudas saņemšanai, tad nevar no atbildētāja prasīt, ka tas atsevišķi samaksātu vai piedāvātu katrai prasītājai it kā ideālo daļu rentes naudas. Uz vispārēja pamata, atbildētāja kā parādnieka tiesiskais un saimnieciskais stāvoklis nevar tikt apgrūtināts ar to, ka iepriekšējā kontrahenta vietā bez atbildētāja gribas tagad stājušās kādas citas personas lielāka daudzumā. Šādu nevienlīdzīgo un nelabvēlīgo stāvokli, kuŗā atbildētājs ticis nostādīts ar zemes gabala pāreju uz vairākām kontrahentu personām, prasītājas būtu varējušas novērst tikai ieceļot vienu kopēju pilnvarnieku rentes naudas iekasēšanai. Ja prasītājas tā nebija rīkojušās, tad atbildētājs kā parādnieks nav nokavējumu pielaidis, ja tas piedāvā visu rentes naudu prasītājām kā kreditorēm, kaut arī tikai divu prasītāju personās (CL 3311. p.). Turpretim, taisni prasītājas no savas puses pielaidušas *mora creditorum*, jo atbildētājs pēc lietas apstākļiem pareizi piedāvājis visu no viņa prasāmo rentes naudu (3312. p.). Pretēji Tiesu palātas domām, *depositio iudicialis* nemaz nav nepieciešami vajadzīga, lai kreditoru nostādītu nokavējumā, bet tāda ir tikai parādnieka tiesība, lai skaidrāki pierādītu piedāvāšanas faktu, kā tādu. Tā tad, ja nu atbildētājs nav nokavējumu pielaidis rentes naudas samaksāšanā, tad nav arī piemērojams Tiesu palātas minētais 4150. p. 3. punkts, nedz arī līguma 15. p., ar ko atspēkots prasītāju lūgums rentes līgumu atcelt aiz rentes naudas nesamaksas. Tāpat nav par pareizu atzīstams Tiesu palātas aizrādījums, ka rentes līgums esot atcelams uz prasītāju pieprasījumu it kā uz līguma 15. pantā paredzētās vispārējās kasātoriskās klauzulas pamata; Tiesu palāta šajā ziņā iziet no tā, ka pēc līguma 15. p. pie pareizas līguma noteikumu izpildīšanas no rentnieka puses, izrentētājs nevarot rentniekam uzteikt. No tā Tiesu palāta per *argumentum e contrario* atzīst, ka pie nepareizas līguma izpildīšanas prasītājam esot tiesība rentes līgumu vienpusīgi atcelt. Šāds Tiesu palātas atzinums tomēr ne tik vien runātu pretim šā panta tiešam tekstam, bet arī vispārējam interpretācijas principam, pēc kuŗa katrs līgums iztulko-

jams parādniekam labvēlīgākā nozīmē (in dubio pro reo: 3103. p.), un katrā ziņā pret to kontrahentu, kam būtu bijis jāizteicas skaidrāki, un tas būtu vienmēr kreditors; šajā gadījumā, tā tad, līguma 15. p. iztulkojums pret prasītājam kā kreditorēm (3275. p.); tāpēc kasātoriska klauzula nekad nav prezumējama, bet tai jābūt kategoriski izteiktai; kontrahentam tiesība vienpusīgi atkāpties no līguma aiz otra kontrahenta ir kā pielaipta līguma pārkāpuma, tikai likumā tieši paredzētos gadījumos (3210., 3211. p.). Tiesu palāta pat neaizrāda, ka līgums piešķirtu izrentētājam tiesību rentes līgumu vienpusīgi atcelt aiz līguma 4. p. paredzēto rentnieka pienākumu neizpildīšanas. Tā tad, Tiesu palātai nebija pietiekošs pamats runā esošo rentes līgumu atzīt par atceltu aiz viņas minētiem iemesliem. Tiesu palāta, nākot pie atzinuma, it kā atbildētājam neesot tiesības prasīt, pretprasībā, pirkšanas - pārdošanas līguma noslēgšanu par strīdā esošo zemes gabalu sakarā ar līguma 14., 15. p., pilnīgi sagrozījusi šo divu līguma pantu noteikumus. Īstenībā, pēc līguma 14. p., „ja atklājas iespēja rentniekam apstiprināties obroka vai pilnās dzimts tiesībās uz rentes gabalu, tad viņš var iegūt apstiprināšanu pēc sava ieskata un uz sava rēķina, neprasot izīrētāja atļauju“. Tiesu palāta nenoliedz, ka tāda faktiskā iespēja nebūtu iestājusies pretprasības celšanas laikā; tālāk, pretēji Tiesu palātas domām, līguma 15. p. nemaz nenostāda 14. pantā atbildētājam piešķirto tiesību atkarībā no rentes līguma „pareizas“ izpildīšanas. No vienas puses līguma 15. p. neparedz, kā jau aizrādīts, kasātorisku klauzulu it kā prasītājam par labu, un no otras puses, 15. panta beidzamā daļa, kuŗa runā par 14. p. paredzētām tiesībām, vispār neatrodas kādā sakarā ar šā 15. panta pirmo daļu, kuŗa paredz, ka līgums nav uzteicams pie tā noteikumu pareizas izpildīšanas no rentnieka puses. Ar to atspēkots Tiesu palātas tālākais atzinums par to, it kā atbildētājam neesot tiesības savu pretprasību celt pēc tā, kad prasītājas jau cēlušas tagadējo prasību. Zūdot prasības pamatam, ar to vien jau sabrūk Tiesu palātas motīvi par pretprasības nepielaižamību. Atrodot tāpēc, ka Tiesu palāta pielaidusi

sprieduma motīvu nepareizību kā attiecībā uz pirmprasības apmierināšanu, tā arī attiecībā uz pretprasības atraidīšanu, pārkāpusi CPN 339., 711. p., kādēļ viņas spriedums atceļams, Senāts, neieļauzdamies pārējo, atbildētāja minēto kasācijas iemeslu pārbaudīšanā, nolēmj: Tiesu palātas 1928. g. 16. februāra spriedumu CPN 339., 711. p. pārkāpumu dēļ atcelt un lietu nodot Tiesu palātai izspriešanai no jauna citā tiesās sastāvā.

17. 1930. g. 11. decembrī. Finanču ministrijas Nodokļu departamenta lūgums atcelt Tiesu palātas lēmumu mir. Kārļa Rudziša mantošanas lietā. (L. № 69.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors A. Lēbers.

Senāts atrod: pēc mantu devēja testāmenta mantojumam bija jāpāriet atraitnei Luīzei Rudzītī mūža lietošanā, bet mazgadīgām mantu devēja brāļa dēlam (mantu devēja adoptētam) Adalbertam Rudzītīm — ipašumā. Lūgums izsludināt mantu devēja testāmentu (līdz ar proklamam) un atzīt to par spēkā gājušu, tika iesniegts apgabaltiesai 1924. g. 28. aprīlī, bet mantu devējs miris 1922. g. 6. septembrī. Kaut arī sludinājums ar proklamam ticis izdarīts 1924. g. 27. augustā, tomēr lieta netika tālāk virzīta un ar apgabaltiesas 1925. g. 8. decembra lēmumu tika izbeigta uz CPN 2067. p. pamata. Tikai 1928. g. 23. jūlijā nepilngadīgā mantinieka, Adalberta Rudziša, aizbildnis lūdzis lietu atjaunot un no jauna izdarīt testāmenta izsludinājumu ar proklamam, pēc kā apgabaltiesa ar 1926. g. 3. augusta lēmumu atjaunojusi lietu. Otrais sludinājums ar proklamam ticis izdarīts 1926. g. 9. augustā. Pieteikumu par mantojuma sastāvu un vērtību mazgadīgā aizbildnis iesniedzis tikai 1927. g. 20. aprīlī. Apgabaltiesa aprēķinājusi mantojuma nodokli: no tiešā mantinieka, mazgadīgā Adalberta Rudziša, 15% apmērā, t. i. summā Ls 226,67, bet no mūža lietotājas, atraitnes, Luīzes Rudzītī, 1/4% apmērā, t. i. summā Ls 18,89, un bez tā, noteikusi soda naudu par 32 mēnešu nokavējumu pieteikuma iesniegšanā, skaitot no pirmā lūguma par testāmenta izsludināšanu (1924. g. 28. aprīļa) līdz pieteikuma iesniegšanai (1927. g. 20. aprīlim) un proti: no

Adalberta Rudziša Ls 6,04 un no Luizes Rudzīt Ls 72,53. Apgabaltiesas lēmumu, daļā attiecībā uz soda naudu, pārsūdzējis Nodokļu departaments uz tā pamata, ka nokavējums pieteikuma iesniegšanā esot jāskaita nevis tikai no pirmā lūguma (par testāmenta izsludināšanu), bet gan jau no testātora nāves dienas (1922. g. 6. septembra). Senāts CKD spriedumā Jürgensa mant. l. (26./400) gan paskaidrojis, ka gadījumā, ja vien lūgums par proklamas (CPN 1967., 2079. p.) izdarīšanu būtu iesniegts 3 mēnešu robežās no mantojuma pārejas uz mantiniekiem, tad pieteikuma iesniegšanas dienai nav vairs izšķirošas nozīmes no CL viedokļa. Tomēr minētā spriedumā aprādītie apcerējumi nav piemērojami gadījumam, kad pats lūgums izdarīt proklamu ticis iesniegts jau pēc minētā 3 mēnešu laika notecējuma, kā tas noticis runā esošā gadījumā, jo tādā gadījumā soda nauda jau bija jāpiedzen un soda naudas procenti jau sākuši tecēt un viņu tecēšana nav vairs apturama ar minēto lūgumu. Tāpēc runā esošā gadījumā, kur pat pirmais lūgums ticis iesniegts jau ar nokavējumu, t. i. pēc 3 mēnešu notecēšanas (skaitot no mantojuma pārejas, par kādu, šaubu gadījumā, jāuzskata no mantu devēja nāves: Sen. CKD spried. 27./37), soda nauda, katrā ziņā, jāaprēķina no mantu devēja nāves (1922. g. 6. septembra) un, pie tam, jau līdz pieteikuma faktiskai iesniegšanai, jo šajā gadījumā, kur jau no pirmā sākuma 3 mēnešu termiņš netika ievērots, nedz pirmam, nedz otram lūgumam nevar būt nekādas nozīmes. Tā tad, pretēji Tiesu palātas domām, no vienas puses nevar sodu naudu ņemt absolūti līdz pieteikuma iesniegšanai, it kā neatkarīgi no tā, kad lūgums (proklamas izdarīšanai) tiktu iesniegts, un, no otras puses, ja minētais lūgums jau ticis iesniegts pēc 3 mēnešu notecējuma (no mantojuma pārejas), tad soda nauda aprēķināma taisni no mantojuma pārejas (runā esošā gadījumā — no mantu devēja nāves), bet nekad nav domājams tāds stāvoklis, kur soda nauda būtu aprēķināma par laiku no proklamas lūguma līdz pieteikuma iesniegšanai, kā to nepareizi prezumē Tiesu palāta. Tāpat, pretēji Tiesu palātas domām, mazgadīgais Adalberts Rudzītis nemaz nav at-

svabināms no soda naudas par laiku, kad viņš atradies aizbildnībā; aprādītais 3 mēnešu laiks pieteikuma iesniegšanai nekad nav uzskatāms par „noilgumu” privāttiesību nozīmē, bet gan par absolūtu (prekluzīvu) termiņu, ar kura notecējumu ipso jure iestājas soda naudas samaksas pienākums, pie kam šāda termiņa ievērošana tiesai jāpārbauda ex officio; tāpēc šāds absolūts termiņš nav apturams pa mantnieka nepilngadības laiku, pat ja par viņu nebūtu iecelta aizbildnība, un jo mazāk, kad tāda būtu iecelta. Tāpēc Tiesu palāta, aprēķinot soda naudu tikai par laiku no 1924. g. 28. aprīļa, un pie tam tikai no atraitnes Luizes Rudzīt, bet ne no mazgadīgā Adalberta Rudziša, pārkāpusi Nod. nolik. 212. p. pielik. 4. p., CPN 339., 711. p., kādēļ viņas lēmums atceļams. Aiz aprādītiem iemesliem Senāts nolēmj: Tiesu palātas 1928. g. 4. februāra lēmumu Nod. nolik. 212. p. pielik. 4. p., CPN 339., 711. p. pārkāpumu dēļ atcelt un lietu nodot Tiesu palātai izspriešanai no jauna citā tiesas sastāvā.

18. 1930. g. 10. decembrī. Finanču ministrijas Nodokļu departamenta lūgums par Tiesu palātas lēmumu atcelt mir. Hirša Šmickoviča mantošanas lietā. (L. № 71.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors A. Lēbers.

Senāts atrod: pretēji Nodokļu departamenta domām, Nod. nolik. 212. p. pielik. 1. p. nemaz neuzliek mantojuma aizgādnim par pienākumu iesniegt pieteikumu par mantojuma sastāvu un vērtību, bet gan runā vienīgi par mantiniekiem, un vai par testāmenta izpildītāju (pēdējā gadījumā saprotams, ja lieta grozās ap mantošanu pēc testāmenta). Arī no privāttik. viedokļa nav domājams, ka mantojuma aizgādnis varētu no sevis iesniegt pieteikumu, jo aizgādnība tiek nodibināta taisni tad, ja nav vēl zināmi vai nav vēl klāt paši mantinieki, vai ja mantojums apgrūtināts ar parādiem, t. i. katrā ziņā tad, ja nav iespējams noteikt, kas galīgā būtu atzīstams par mantinieku un kas būtu mantojums, vai kāda būtu tā vērtība, kādu datu trūkuma dēļ, saprotams, nav arī iespējams iesniegt pieteikumu par mantojuma sastāvu un vērtību. Tāpēc, ja nav testāmenta izpildītāja,

minēto pieteikumu varētu iesniegt tikai mantinieks, lūdzot apstiprināt viņu mantošanas tiesībās vai testāmentu atzīt par spēkā gājušu, un proti, tikai pēc tā, kad proklamas laiks jau bija notecējis (Senāta spried. 26./400). Šādos apstākļos mantnieces paskaidrojumam polic. iec. uzraugam par to, ka viņa no 1922. g. 4. janvāra (t. i. no mantu devēja nāves dienas) esot saņēmusi „visus ienākumus”, nav izšķirošas nozīmes lietā jau tādēļ vien, ka mantinieki, mantojuma aizgādņībai pastāvot, vispār nevar rīkoties par mantojumu savā vārdā. Atrodot, ka Tiesu palāta, atraidot Nodokļu departamenta uzrēķinu par soda naudu, nav Nodokļu departamenta minētos likumus pārkāpusi, kādēļ viņa kasācijas sūdzība kā nepamatota atraidāma, Senāts nolēmj: Finanču ministrijas Nodokļu departamenta kasācijas sūdzību, uz CPN 793. p. pamata, atstāt bez ievēribas.

19. 1930. g. 31. janvārī. Jūlija Švalbes pilnvarnieka zv. adv. H. Rūša lūgums atcelt Tiesu palātas spriedumu Jūlija Švalbes prasībā pret Rīgas firmu „Brāļi Popovi” viņas īpašnieku Marijas Kanskij u. c. personās. (L. № 73.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors F. Konrādi.

Senāts atrod: prasītājs lūdz piedzīt viņam par labu no atbildētājiem Ls 4558,63 pēc 17 parādu zīmēm, izdotām Pēterpilī no 1919. g. 5. februāra līdz 12. februārim; parāds esot taisīts krievu valūtā un parāda summa, pārrēķinot to Latvijas valūtā pēc 1923. g. 17. marta likuma un atvērtinot jau samaksāto parāda daļu, iztaisot iepriekš minēto summu. Tiesu palāta uz liecinieka liecības (kuŗu šajā ziņā prasītājs nav apstrīdējis) pamata konstatējusi, ka strīdā esošās naudas summas aizdotas Domes rubļos un padomju naudas zīmēs; sakara ar šo konstatejumu, Tiesu palata prasību atraidījusi, ņākot pie atzīnuma, ka uz Domes rubļiem un padomju naudas zīmēm 1920. g. 18. marta vai 1923. g. 17. marta likumi neattiecoties, bet šās naudas šķiras esot uzskatāmas par ārzemju valūtu, kuŗa atmaksājama pēc biržas kursa; ievērojot, ka ar izdarīto ekspertīzi ticis konstatēts, ka minētās naudas summas prasības iesniegšanas laikā Rīgas biržā netika

kotētas, Tiesu palāta prasību atraidījusi kā nepierādītu apmērā. Pēc pareizā Tiesu palātas atzīnuma, iepriekš minētos likumos par agrāko parādu nokārtošanu var attiecināt tikai uz tām naudās šķirām, kuŗas bijušas likumīgā apgrozībā Latvijā; tādēļ šie likumi neattiecas uz padomju naudas zīmēm, kuŗas bijušas apgrozībā tikai lielnieku laikā, bet no Latvijas likumīgās valdības nekad nav tikušas atzītas kā likumīgs maksāšanas līdzeklis, ka Domes naudu Latvijas valdība atzinusi par likumīgu maksāšanas līdzekli tikai līdz 1919. g. 4. febr. rik. par naudas kursu (Lkr. 45), ar kuŗu, Domes naudas, obligātoriskais kurss tika atcelts. Šis rīkojums stājies spēkā 1919. g. 5. februārī, kādēļ jāatzīst, ka 1920. g. 18. marta vai 1923. g. 17. marta likumu noteikumi attiecināmi tikai uz pirms šā datuma Domes rubļos noslēgtiem darījumiem; tādēļ strīdā esošām parāda zīmēm, no kuŗām neviena nav izdota pirms minētā datuma, minētie likumi tāpat nav pieērojami, un tā tad Tiesu palāta pilnīgi pareizi atzinusi, ka parādu zīmēs minētās naudas summas varētu tikt pārrēķinātas Latvijas valūtā tikai pēc biržas kursa (ja tas attiecībā uz minēto valūtu vispārīgi pastāvētu). Ar sacīto atkrit visi kasācijas sūdzības iesniedzēja paskaidrojumi, kuŗos viņš cenšas pierādīt 1920. g. 18. marta vai 1923. g. 17. marta likumu piemērojamību konkrētā lietā. Jautājumam par to, vai parādu zīmes izdotas iesūdzības rakstā minētos vai vēlākos termiņos (kā apgalvo atbildētāji), lietai nav izšķirošas nozīmes, jo iepriekš minētie apcerējumi piemērojami abos gadījumos; arī Tiesu palāta šim jautājumam nav piedevusi izšķirošu nozīmi, pilnīgi pareizi atzīstot, ka lietas liktenis atkarājoties tikai no jautājuma par 1920. g. 18. marta vai 1923. g. 17. marta likumu piemērojamību vai nepiemērojamību šajā lietā. Tādēļ atkrit, kā nenozīmīgi, visi kasācijas sūdzības iesniedzēja paskaidrojumi par to, ka Tiesu palata nepareizi esot atzinusi, ka parāda zīmes izdotas atbildētāju aprādītos termiņos, un ka viņa neesot apspriedusi prasītāja iebildumus, ka liecinieka liecību nevarot uzskatīt par šo termiņu pierādījumu. Tiesu palātas aizrādījumi, ka prasību noraidošais spriedums atbilstot materiālai

taisnībai, ir tikai blakus motīva nozīme, kādēļ Senāts neatzīst par vajadzīgu apspriest prasītāja pret šo motīvu vērstus paskaidrojumus. Pretēji kasācijas sūdzības iesniedzēja aizrādījumam, Tiesu palāta, piespriežot atbildētājiem par labu atlīdzību par lietas vešanu Ls 400,— nav piespriedusi viņiem vairāk, bet gan mazāk kā paredzēts zv. adv. atlīdzības pag. taksei (jo pēc pēc pēdējās atbildētājiem pienāktos Ls 404,64); turpretim Tiesu palāta gan pielaidusi aritmētisku kļūdu, piespriežot atbildētājiem Ls 440,— tiesas izdevumu, kāda atlīdzība neatbilst atbildētāju faktiskiem izdevumiem šajā lietā. Tādēļ Tiesu palātas spriedums atceļams šajā daļā CPN 711. p. pārkāpuma dēļ, kamēr prasītāja kasācijas sūdzība pārējās daļās kā nepamatota atraidāma. Aiz aprādītiem iemesliem Senāts nolēmj: Tiesu palātas 1928. g. 5. marta spriedumu attiecībā uz tiesas izdevumu aprēķināšanu atcelt CPN 711. panta pārkāpuma dēļ un lietu šajā daļā nodot Tiesu palātai izspriešanai no jauna citā tiesas sastāvā. Pārējās daļās Jūlija Švalbes pilnvarnieka zv. adv. Rūša kasācijas sūdzību, uz CPN 793. p. pamata, atstāt bez ievēribas.

20. 1930. g. 27. martā. Franciskas Anckops un Teklas Klaus pilnvarnieka zv. adv. Tomsona lūgums par Tiesu palātas sprieduma atceļšanu Kunegundes Prikules prasībā pret Francisku Anckops un Teklu Klaus. (L. № 76.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors K. Ozoliņš; referē senātors A. Lebers.

Senāts atrod: prasītāja aizrāda savā apellācijas sūdzībā, ka ar 1888. g. 19. septembra pirkšanas-pārdošanas līgumu (Arg. ties. akts 25., 26. lpp.) „Fridrichshofa” muižas īpašnieks Bērtulis pārdevis („продан”) līgumā minētām 6 personām, starp tām arī Jāzepam Anckopam (prasītājas vectēvam), kādas personas sastādījušas sabiedrību zināmi zemes gabalu ar 8. num. „согласно обязательства в круговой поруке... в подворное и равное владение всех, т. е. по 11 десят. 2279 кв. саж. на каждого домохозяина”, tā tad katram personīgā (kaut arī neprivātā) īpašumā. Tiesu palāta aizvi-

ņas minētiem iemesliem konstatējusi, ka Pavneni zemnieku sabiedrība, pie kuŗas piederēja prasītājas vectēvs un tēvs, dažādos laikos pirkusi 3 zemes gabalus, kopā ap 150 desetīnām, un ka visa šī zeme tikusi sadalīta 7 saimniecībās, no kuŗām atbildētāju valdīšanā atrodas viens ēta apm. 27 des. platībā; tā tad strīdā esošā zeme tomēr sastāda kādu reālu daļu ar atsevišķu saimniecību noteiktā platībā. Šāds Tiesu palātas konstatējums attiecas uz lietas faktisko pusi un nav tāpēc pārbaudāms kasācijas kārtībā. Tāpēc atkrit atbildētāja paskaidrojumi viņa kasācijas sūdzībā, kuŗos tas aizstāv uzskatu, it kā strīdā esošai zemei neesot reāla zemes gabala nozīme noteiktā lielumā un ka prasītāja tēvam vai vectēvam zeme tikusi nodota vienīgi lietošanā. Pretēji atbildētāju aizrādījumam viņu kasācijas sūdzībā, nevis Tiesu palāta, bet gan viņas paša, proti, Tiesu palātas 1926. g. 3. novembra sēdē, atsaukušās uz Kr. Sen. 1910. g. 96. sprieduma num. Šajā spriedumā Senāts īstenībā apspriedis jautājumu par to, vai zemnieka prasība pret zemnieku sabiedrību zemes izdališanas dēļ viņam personīgā īpašumā piekrit civiltiesai, un, garām ejot, aizrādījis, ka līdzdalībnieks kļūst personīgs īpašnieks tikai pēc tā zemes gabala atdališanas, kas pienākas uz viņa daļu („доля”), tā tad nevis „часть”, tā tad, Kr. Senāts taisni iziet no iespējas izdalīt kādu, zemniekam pienākušos nenoteiktu (ideālu) daļu („доля”), pārvēršot to par reālu zemes gabalu, kas pāriet zemnieka personīgā īpašumā samērā ar viņa piedalīšanās daļu („соразмерно с долею его участия в приобретенной земле”). Ja nu tagadējā lietā jau no paša sākuma zeme tika iedalīta reālos gabalos („часть”), noteicot katra gabala apmēru (desetīnās un kvadr. asis), tad jau notikusi zemes izdališana personīgā īpašumā noteiktās reālās daļās. Pretēji atbildētāju domām — prasītājai, prasot sev mantošanas daļu pēc tēva nāves, nav jāņem vērā kļāt neesošos pārējos mantiniekus, kuŗi savas mantošanas tiesības nav līdz šim pieteikuši (Sen. Civ. kas. dep. spried. 1929. g. 210. num.), ja vien prasītāja bija ieturējusies mantošanas daļas robežās samērā ar klatesošo mantinieku, proti, atbil-